

P R E S E K I ¹⁻²/_{'77}

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI GG BLED

e 191102491

G

POSLOVNO POROČILO

PREGLED O POSLOVANJU V
LETU 1976

Obračun celotnega poslovanja temeljnih organizacij in delovne organizacije za leto 1976 ima naslednji dve osnovni obeležji: nadaljno rapidno zmanjševanje akumulativne sposobnosti in sestavljanje obračuna po temeljnih organizacijah združenega dela. Pri seštevanju obračuna po temeljnih organizacijah so se pojavile večje težave, ki izvirajo iz nedosledno rešenih odnosov med temeljnimi organizacijami, predvsem pomanjkljivosti pri razdelitvi sredstev in virov sredstev ter nedoslednosti na področju združevanja sredstev. Na kvaliteto samih obračunov, to je na stopnjo realnosti prikaza poslovne uspešnosti posameznih temeljnih organizacij pa so seveda odločilno vplivale planske predpostavke. S samoupravnim sporazumom o temeljnih proizvodno-finančnega plana za leto 1976 smo si prizadevali oblikovati take odnose med temeljnimi organizacijami, ki bi zagotavljali enake izhodiščne pogoje za pridobivanje dohodka delavcem v vsaki temeljni organizaciji. Rezultati, ki smo jih dobili z zaključnimi računi, kažejo, da postavljenega cilja nismo dosegli. Ugotoviti moramo, da pri uveljavljanem sistemu planiranja, ki dopušča uveljavljanje različnih teženj planov

posameznih TOZD, sestavljeni plani temeljnih organizacij ne morejo biti osnova za oblikovanje tistih odnosov, s katerimi želimo zagotoviti vsaki temeljni organizaciji enake izhodiščne pogoje za pridobivanje dohodka. Primerjava podatkov iz obračuna s podatki plana, predvsem pri TOZD gozdarstvo Bohinj in TOZD Avtoprevoznništvo, to nedvoumno dokazuje. S planom in seveda tudi z obračunom tudi nismo rešili vpliv tržnih odnosov na pridobivanje dohodka, glede na to, da so v odnosu na ta činitelj posamezne temeljne organizacije v različnem položaju.

Medtem, ko so prednji problemi rešljivi in bomo že v letu 1977 imeli mnogo kvalitetnejši plan in tudi obračun, bo problem upadanja akumulativne sposobnosti zahteval mnogo več naporov vseh zaposlenih in tudi večje organizacijsko-tehnične ukrepe. V letu 1975 smo prvič ugotovili absolutno upadanje akumulativne sposobnosti, letos pa je ta padec tako občuten, da je pojava izgube samo še vprašanje časa. Obračun za leto 1976 in na osnovi rezultatov tega obračuna sestavljen proizvodno finančni plan morata biti osnovni izhodišči, po katerih bodo samoupravni organi, politične organizacije in strokovnjaki predvideli ukrepe za izboljšanje gospodarske situacije, v katero za-

hajamo.

V pogojih gospodarske stabilizacije in zmanjševanja inflacijske stopnje ne moremo več pričakovati stalnega hitrega porasta cen lesa. Realno pa lahko pričakujemo, da bo cena uslug in živega dela nadalje rastla ob povečanju obveznosti združenega dela do družbenih služb in do gospodarskih dejavnosti, ki so bile v povojnem času zapostavljene. Premagovanje takih glibanj bo omogočeno le s povečano produktivnostjo dela in boljšim izkoriščanjem sredstev. Povečanje produktivnosti v naši delovni organizaciji pa zahteva globoke organizacijske spremembe, ker je v sedanji situaciji omejeno z danim obsegom proizvodnje in preobsežnim administrativno - strokovnim osebjem. Prav ta ugotovitev je jasno razvidna iz obračunov za leto 1976. Omejen obseg proizvodnje in minimalno povečanje cen lesa sta omogočila povečanje celotnega dohodka iz eksterne realizacije iz naslova prodaje lesa le za 6,1 %, materialni stroški pa so porasli za 17,7 % v primerjavi s preteklim letom. Iz obračunov je tudi razvidno, da smo v nezadostni stopnji izkoristili razpoložljive lastne proizvodne kapacitete. Močan porast zunanjih uslug, ki je bil zabeležen v preteklem letu, je bil prisoten tudi v letu 1976. Del odgovornosti za ta pojav no-

sijo tudi organizatorji proizvodnje, ki se raje odločajo za naročilo storitve, kot za boljšo organizacijo dela in ureditev pomanjkljivosti v odnosih med TOZD.

Če upoštevamo vrednost vseh proizvodov in storitev in za proizvodnjo teh potrebnih stroškov, za eno in drugo eksternih in internih, ugotovimo, da so skupni stroški porasli sicer le za 3.591.020,00 din ali dobre 4 %. Ta podatek potrjuje našo ugotovitev, da ima glavni vpliv na padec akumulativnosti "cena" živega dela in obveznosti do skupnosti. Čeprav je bilo za približno isti obseg dela kot v letu 1975, letos potrebno 28 delavcev manj je skupno izplačana masa osebnih dohodkov, ki se krijejo iz doseženega dohodka porasla za 11,4 % ali 3.781.684,00 din. Približno isto dinamiko rasti beležimo tudi za zakonske obveznosti.

Negativno se na finančni rezultat in možnost uspešne sanacije v prihodnje odražajo naša dosežanja vlaganja v razširjeno reprodukcijo. Ta ugotovitev ne more zanikati nujnosti takih dosedanjih vlaganj, kot so pač bila, ampak le poudarja problem, ki zahteva širšo družbeno priznanje. Vlaganja v izgradnjo gozdnih komunikacij, so vlaganja v širšo družbeno infrastrukturo in so sredstva iz dohodka gozdarstva lahko samo en delež v sredstvih, ki jih mora zagotoviti celotno gospodarstvo. V naši delovni organizaciji je bil, sorazmerno z vlaganji v tehnične naložbe, zelo velik delež za izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev delavcev. Ta činitelj, ki je objektivno upravičen iz dejstev, da smo pri tehničnih naložbah premalo upoštevali načelo rentabilnosti in smotrnosti posameznih nabav ali izvedb, povzročata izredno nizko rentabilnost vloženih poslovnih sredstev. Zanimiv je podatek, da so obveznosti do skupnosti, katerim so osnova poprečno uporabljena sredstva, skoraj takšne, kot znaša 50 % akumulacija (del dohodka za rezervne sklade in za poslovni sklad vključno z navedenimi družbenimi obveznostmi).

V priloženih tabelarnih pregledih je prikazan poslovni uspeh v letu 1976 za delovno organizacijo in za posamezne temeljne organizacije. Tabele so sestavljene tako, kot se po ustaljenem sistemu ugotavlja celoten dohodek, dohodek, čisti dohodek in ostanek dohodka za sklade. Na koncu pregleda so prikazane tudi obveznosti za obvezna posojila in druge oblike združevanja sredstev z obveznostjo ali brez obveznosti plačila. Obvezna posojila in združevanja sredstev izhajajo iz obvez, danih z zakonskimi predpisi ali iz sprejetih in podpisanih samoupravnih sporazumov. Te obveznosti bomo morali tekom leta 1977 plačati in zaradi tega sredstva, ki jih sicer izločamo v "del poslovnega sklada - za druge namene" ne moremo predvideti za drugačne namene kot za že navedena združevanja. Kot samoupravne obveznosti, ki se krijejo iz dohodka pred ugotovitvijo čistega dohodka, so evidentirane obveznosti za pokrivanje dela stroškov infrastrukture železnic in prispevki za krajevne skupnosti, ljudsko obrambo in požarno-varstvene skupnosti.

Precejšnja sprememba v letošnjih obračunih je tudi izkazovanje prispevkov za biološka vlaganja. Ti prispevki so bili obračunani iz dohodka kot obvez-

nosti po zakonu, medtem ko so se v preteklih letih obračunavali iz materialnih stroškov. Zaradi lažje primerjave materialnih stroškov in dohodka so v preglednih tabelah tudi odgovarjajoči podatki za preteklo leto in za letošnji plan. Poleg tega so se v preteklem letu izdatki za regresiranje toplega obroka med delom pokrivali iz materialnih stroškov, letos pa iz čistega dohodka - osebnih prejemkov. Podatki za leto 1975 so v preglednih tabelah za TOZD prirejeni načinu obračuna, ki je veljal za leto 1976, dočim so pa v zbirni tabeli ti izdatki evidentirani v postavki - drugi materialni stroški. Porast te postavke v odnosu na leto 1975 s 377,5 % je tudi odraz, da so v letošnjem letu na tej postavki (na kontu 408) evidentirani obračunani prispevki za vzdrževanje potov in cest v Obratu za kooperacijo v skupni višini din 2.097.062,00. Isto namenski prispevki za leto 1975 so izkazani v postavki "proizvodne storitve".

V poslovnem poročilu ne moremo dati širše analize poslovanja, ker bo naloga za to pristojnih služb v delovni skupnosti skupnih služb in strokovnih delavcev v temeljnih organizacijah.

Prikazani podatki in primerjava

Del novih prostorov avtomehanične delavnice na Rečici - foto GG

le teh z dosežki v preteklih letih in predvidevanji določenih s planom, naj bodo vzpodbuda za kompleksne analize posameznega področja naših dejavnosti. Pojasnilo je potrebno le k obračunu uspeha za TOZD Avtoprevoznništvo z delavnicami. Ta temeljna organizacija je dosegla tako nizek ostanek dohodka, da ni bilo mogoče rezervirati sredstva za plačilo obveznosti iz sprejetih samoupravnih sporazumov in ne oblikovati sredstev za sklad skupne porabe. Ne glede na verjetno predpostavko, da bi ta temeljna organizacija z aktiviranjem rezerv v organizaciji dela in izkoriščanju svojih kapacitet lahko dosegla boljše rezultate, je slab poslovni uspeh odraz planskih predpostavk. S planom je bila ta temeljna organizacija postavljena v drugačen odnos do pridobivanja celotnega dohodka kot ostali TOZD. Usluge so prodajali skozi vse leto po planskih cenah, material in usluge pa plačevali po tržnih cenah. Poleg tega pa v tej organizaciji združenega dela ni bil dosežen naturalni proizvodni plan v tonskih kilometrih, ker se je zaradi vzrokov na kate-
 tere delavci niso mogli vplivati, znižala povprečna razdalja ene vožnje, kar bistveno vpliva na oblikovanje tonskih kilometrov in le malenkostno na stroške poslovanja.

Poleg obračuna uspeha so v posebni tabeli prikazani pokazatelji, ki jih predvideva Zakon o združenem delu v 140. členu in nekateri drugi pokazatelji, ki so lahko v pomoč pri analizi uspešnosti poslovanja. Tudi iz teh pokazateljev je razvidno upadanje stopnje uspešnosti.

Ker so priložene tabele sestavljene na osnovi bilance uspeha, v nadaljevanju dajemo še nekaj podatkov iz bilance stanja, kateri lahko dopolnjujejo oceno uspešnosti poslovanja, ki smo jo oblikovali na osnovi podatkov o oblikovanju in delitvi dohodka.

1. Oblikovanje in poraba sredstev za biološka vlaganja DO:

TOZD	Formirano v 1976 14% od realizacije	Gojenje	Poraba Urejanje	Odkazovanje
Bohinj	3.645.727,25	1.116.633,49	-	1.205.476,00
Pokljuka	4.205.477,15	1.378.833,45	-	1.483.329,00
Jesenice	837.634,00	1.150.552,71	409776,00	298.275,00
Radovljica	332.936,85	333.236,12	-	107.057,00
Skupaj	9.021.775,25	3.979.255,77	409776,00	3.094.137,00

TOZD	Raziskovalno delo	Poraba skupaj	Saldo 31. XII. 1976
Bohinj	-	-	469.203,90
Pokljuka	-	-	541.243,50
Jesenice	-	-	107.803,20
Radovljica	-	-	42.848,88
Skupaj	377.507,00	7.860.675,77	1.161.099,48

Razlika v znesku din 1.161.099,48 je preko kontov časovne razmejitev prenešana za porabo v letu 1977.

2. Oblikovanje in poraba sredstev za investicijsko vzdrževanje (brez podatkov za obrat za kooperacijo).

TOZD	Oblikovano din	Porabljeno din	Planirano din
Gozd. Bohinj	1.617.708,00	1.219.903,00	1.512.000,00
Gozd. Pokljuka	902.700,00	670.737,00	770.000,00
Gozd. Jesenice	376.884,00	1.116.492,00	1.495.000,00
Gozd. Radovljica	99.588,00	198.584,00	255.000,00
Gozd. gradbeništvo	447.228,00	47.481,00	300.000,00
Avtoprevoznništvo	460.571,00	460.571,00	388.000,00
DS Skupne službe	-	-	-
Skupaj	3.904.679,00	3.713.768,00	4.720.000,00

Razlika neporabljenih sredstev je prenešana preko kontov časovnih razmejitev na leto 1977.

3. Vročena sredstva in dani krediti:

Sklad skupne porabe:

- Krediti iz SSP za stanovanja delavcem	7.185.984,00
- Vezana sredstva stanovanjskega prispevka	1.062.808,00
- Depoziti in obvezna posojila iz SSP	167.807,00
Skupaj iz sklada skupne porabe	8.416.599,00

Poslovni sklad:

- Krediti za športno središče Kobla	373.411,00
- Krediti za ATC Vršič	300.000,00
- Deleži v poslovni banki	2.464.150,00
- Združena sredstva za finans. železn. infrastr.	975.778,00
- Združena sredstva za izgradnjo avtocest	967.089,00
- Razni krediti za energetiko	4.482.953,00
- Obvezni depoziti	32.065,00
- Posojilo posl. združenju za osn. sredstva	29.544,00
- Posojilo posl. združenju za plantaže	214.372,00

- Posojilo posl. združenju za obrat. sredstva	7.429,00
- Posojilo semenarni Mengeš	68.895,00
- Kredit Elektro - Kranj	27.821,00
- Kratkoročni kredit AERO Medvode	3.500.000,00
- Blagovni kredit KS Srednja vas	317.137,00
- Krediti sklada skupnih rezerv - republ.	337.313,00
- Krediti sklada skupnih rezerv - občinskih	807.142,00
- Posojila za nerazvite republike	2.339.141,00

Skupaj poslovni sklad 13.760.541,00

Skupni poslovni sklad in SSP 22.177.140,00

4. Stanje prejetih kreditov in posojil:

Sklad skupne porabe:

- Krediti za stanovanja Jesenice	70.112,00
- Krediti za stanovanja Radovljica	527.449,00
- Krediti za stanovanja Jarše	1.337.556,00
- Krediti za stanovanja Bohinj	1.000.000,00

Skupaj za sklad skupne porabe 2.935.117,00

Poslovni sklad:

- Krediti za mehanizirano skladišče Bohinj	8.563.712,00
- Sovlagateljski delež LIP Bled za skl. Bohinj	5.923.332,00
- Kredit za mehanizacijo na TOZD Pokljuka	95.451,00
- Kredit za cesto v Belco	80.910,00
- Kredit za cesto Petelinjek	256.257,00
- Bančni kredit za opremo gradb.	325.320,00
- Blagovni kredit ST Trbovlje	232.575,00
- Bančni kredit za opremo in meh. v Avtoprev.	1.944.904,00
- Kredit za Petelinjek - obrat za kooperacijo	256.257,00
- Kredit za cesto na Voklo (OK) od SIS za gozdarstvo	480.000,00

Skupaj za poslovne namene 18.158.718,00

Skupaj krediti in sovlag. deleži 21.093.835,00

Član komisije preverja znanje voznika viličarja - Volvo - foto GG

OBVEŠČANJE GOZDARJEV IN LESARJEV

Bled - Na nedavnem sestanku so se uredniki glasil delovnih organizacij, ki so združene v sestavljeno organizacijo združene-ga dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva, dogovorili za temeljitejšo, bolj vsestransko in kvalitetno informiranje delavcev, ki so zaposleni v delovnih organizacijah.

Ko so sprejemali vsebinsko zasnovo glasila GLG, ki je prvič izšlo pred leti in katerega osnovni namen je obveščati delavce o delovanju kolegijskega poslovnega organa in o vseh dogodkih, ki so pomembni za vse članice sestavljene organizacije, so poudarili, da bi morali vso skrb posvetiti prav informiranju delavcev, njihovim problemom, željam in interesom. Informacije bodo morale biti kvalitetne, zanimive in privlačne ter izhajati iz vseh sredin. Glasilo naj bi prinašalo novice o pomembnih dosežkih, o problemih in o uspehih medsebojnega povezovanja in sodelovanja, več naj bi pisalo o sodelovanju izven regije, obveščati pa bi moralo tudi o aktualnih družbenopolitičnih dogodkih ter o dejavnosti družbenopolitičnih organizacij v sestavljeni organizaciji združene-ga dela.

Več pozornosti naj bi letos posvetili seznanjanju delavcev z novim zakonom o združenem delu ter z iz njega izhajajočimi novimi družbenoekonomskimi vprašanji, temeljito naj bi obravnavali probleme, ki zavirajo hitrejši napredek in hromijo čvrstost sestavljene organizacije združene-ga dela. V treh, štirih številkah letošnjega leta naj bi našli prostor tudi humor, novosti in zanimivosti iz drugih sestavljenih organizacij izven regije. Vsekakor pa mora vsebinska zasnova slediti nenehni aktualnosti, glasilo mora dati besedo delavcem ter njihovim željam, interesom in potrebam.

GLG

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO

Celotni prihodki	15.249.205	15.394.590	21.526.181	141,2
Skupaj porabljen sredstva	8.868.541	9.640.852	15.102.484	170,3
Dohodek	6.380.664	5.753.738	6.423.697	100,7
Čisti dohodek	5.338.940	4.921.391	5.492.512	102,8
Ostanek dohodka za sklade	870.908	561.411	837.649	96,2

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - TOZD AVTOPREVOZNIŠTVO Z DELAVNICAMI

Celotni dohodki	12.297.255	14.335.000	13.076.405	106,3
Skupaj porabljen sredstva	7.564.472	9.706.799	7.651.840	101,2
Dohodek	4.732.783	4.628.201	5.424.565	114,6
Čisti dohodek	3.840.922	3.828.718	4.452.955	115,9
Ostanek dohodka za sklade	219.581	445.428	377.197	171,8

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - OBRAT ZA KOOPERACIJO

Celotni prihodki	31.347.132	30.147.900	36.132.180	115,3
Skupaj porabljen sredstva	27.168.647	25.338.873	30.677.067	112,9
Dohodek	4.178.485	4.809.027	5.455.113	130,6
Čisti dohodek	464.767	562.957	896.834	192,9
Ostanek dohodka za sklade	464.767	420.626	754.011	162,2

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - POČITNIŠKI DOM PIRAN

Celotni dohodek	219.475	222.204	217.264	98,9
Skupaj porabljen sredstva	150.609	146.208	141.230	93,8
Dohodek	68.866	75.996	76.034	110,4
Čisti dohodek	61.701	67.870	66.839	108,4
Ostanek dohodka za sklade	-	-	-	-

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - STANOVANJSKA ENOTA

Celotni dohodek	40.300			
Skupaj porabljen sredstva	40.300			
Dohodek	-			
Čisti dohodek	-			
Ostanek dohodka za sklade	-			

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - SKUPAJ GG BLED

Kazalec	Doseženo v 1. 1975	Planirano v 1. 1976	Doseženo v 1. 1976	Indeks v % 1976/75
Celotni dohodki	152.460.867	156.797.740	171.359.119	112,4
Skupaj porabljen sredstva	86.289.993	93.870.341	101.597.225	117,7
Dohodek	66.170.874	62.927.399	69.761.894	105,3
Čisti dohodek	44.298.079	42.301.218	45.726.597	103,2
Ostanek dohodka za sklade	10.322.484	7.959.169	6.950.942	67,3

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - TOZD GOZDARSTVO BOHINJ

Celotni prihodki	32.548.453	31.672.832	34.510.295	106,0
Skupaj porabljen sredstva	16.522.918	17.574.730	17.504.553	105,9
Dohodek	16.025.535	14.098.102	17.005.742	106,1
Čisti dohodek	10.293.148	8.474.878	9.975.636	96,9
Ostanek dohodka za sklade	3.533.821	1.461.425	2.413.278	68,3

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - TOZD GOZDARSTVO POKLJUKA

Celotni prihodki	36.275.232	34.476.267	35.433.477	97,7
Skupaj porabljen sredstva	16.117.309	18.818.446	18.739.597	116,3
Dohodek	20.157.923	15.657.821	16.693.880	82,8
Čisti dohodek	12.229.074	9.616.126	9.950.343	81,4
Ostanek dohodka za sklade	4.874.482	2.624.759	1.295.636	26,6

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - TOZD GOZDARSTVO JESENICE

Celotni prihodki	12.102.187	14.085.401	14.011.119	115,8
Skupaj porabljen sredstva	5.472.347	5.637.142	5.815.419	106,2
Dohodek	6.629.840	8.448.259	8.195.700	123,6
Čisti dohodek	5.081.901	6.674.566	6.130.025	120,6
Ostanek dohodka za sklade	185.873	1.654.334	587.109	315,9

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA - TOZD GOZDARSTVO RADOVLJICA

Celotni prihodki	5.740.524	7.055.895	6.883.397	119,9
Skupaj porabljen sredstva	2.820.858	3.080.354	2.769.676	98,2
Dohodek	2.919.666	3.975.541	4.113.721	140,9
Čisti dohodek	2.328.584	3.195.858	2.997.328	128,7
Ostanek dohodka za sklade	133.054	797.186	547.107	411,2

KADROVSKA IN SPLOŠNA DEJAVNOST

Struktura usposobljenosti stalnih delavcev po stanju 31.12.1976 je naslednja:

- dipl. inž. gozdarstva	21
- dipl. ekonomist	1
- dipl. pravnik	1
SKUPAJ	23
- ekonomisti	3
- organizator dela	1
- inž. strojništva	1
SKUPAJ	5
- gozdarski tehniki	44
- ekonomski tehniki	11
- komercialni tehniki	2
- gradbeni tehniki	2
- geometri	2
- administrativni tehniki	2
- druga sred. šol. izobrazba	1
SKUPAJ	64
- nižja strok. izobrazba	49
SKUPAJ	49
- delavci s poklicno šolo	66
- gozdni delavci - priučeni	173
- gradbeni delavci - priučeni	20
- drugi delavci	68
SKUPAJ	327
VSEH DELAVCEV 31.12.1976	468

ČE FUNKCIONAR
SKAČE...

Pregled o sprejemu delavcev na delo in odhodu v letu 1976

	sprejem	odhod
- ekonomisti	-	1
- gozd. tehniki	1	1
- ekonom. tehniki	-	1
- geometri	-	1
- drugi pisar. delavci	-	1

Na pripravniški praksi je bilo 8 delavcev. Od teh so 2-letno pripravniško dobo končali 4 pripravniki, 1-letno prakso sta končali 2 pripravnici. En pripravnik pa je odšel na odsluženje vojaškega roka.

12. MAJNEGA PAVLINE

Na počitniški obvezni in neobvezni praksi je bilo 14 dijakov in študentov.

V letu 1976 je bilo za Novo leto obdarovanih 203 upokojencev.

V letu 1976 je umrlo 7 upokojencev in to: Valentinčič Peter, Bizjak Peter, Gašperin Anton, Glavič Stanko, Tomše Matevž, Jensterle Avgust in Pfajfar Matija st..

Pregled poprečnega stanja zaposlenih v letu 1976

T O Z D	Delav.	Usl.	Skupaj	Učen.	Honor.	Sezonci
Bohinj	74	23	97	1	-	od 74 = 1
Pokljuka	96	23	119	1	1	od 96 = -
Jesenice	57	23	80	-	-	od 57 = 8
Radovljica	22	10	32	2	2	od 22 = 4
Avtoprevoz.	44	6	50	6	-	od 44 = -
Gradben.	60	6	66	-	-	od 60 = 27
Skupne službe	5	53	58	-	-	od 5 = -
SKUPAJ	358	144	502	10	3	40

Pregled stanja delavcev iz proizvodnje, sprejema in prenehanje dela

T O Z D	Stanje 1.1.1976	Prišlo	Odšlo	Stanje 31.12.1976
Bohinj	74	4	4	74
Pokljuka	101	11	14	98
Jesenice	48	38	29	49
Radovljica	18	10	9	19
Avtoprevoznitvo	45	2	3	44
Gradbeništvo	48	57	67	38
Skupne službe	5	-	-	5
SKUPAJ	339	114	126	327

Pregled skupnega prihoda in odhoda po mesecih:

Mesec	Prihod	Odhod	Mesec	Prihod	Odhod
januar	6	20	julij	18	6
februar	3	3	avgust	16	12
marec	-	2	september	4	7
april	12	6	oktober	7	17
maj	43	5	november	3	9
juni	-	1	december	2	38
SKUPAJ				114	126

Povprečno zaposlenih v letu 1976 - 358 delavcev 144 usl. skupaj 502. Stanje zaposlenih na dan 31.12.1976: 468 delavcev in uslužbencev.

Varstvo pri delu

Varstveni ukrepi so bili izvedeni v predpisanih mejah. Zavzetost za VD se seli na TOZD. Prikaz stanja varstva smo prilagodili zahtevam inšpekcije dela s tem, da nam za prikaz niso več osnova opravljene ure,

pač pa število zaposlenih. Resnost pomenijo izgubljeni dnevi na eno nesrečo. Pogostost pa dobimo iz razmerja števila nesreč do števila zaposlenih (na 100 zaposlenih). Oba pokazatelja sta obdelana po TOZD v naslednji tabeli:

TEHNIČNI MUZEJ SLOVENIJE

Bled - Velika, najlepša dvorana v Tehničnem muzeju Slovenije v Bistri pri Ljubljani je namenjena lesnemu oddelku za prikaz lesne predelave. Vendar pa je žal še vedno prazna in ta praznina prav neprijetno učinkuje na obiskovalca. Muzej je sicer tako skrbno, strokovno in slikovito urejen, da si ga je vredno ogledati, saj je eden izmed naših zgodovinsko kulturnih biserov. Oddelek žagarstva je na novo urejen, zanimiv in poučen. Z razstavljenimi žagami, panoji in maketami pritegne strokovnjaka in nestrokovnjaka, ki črpata znanje iz zgodovine in iz nakazane prihodnosti. Tudi gozdni in lovski del muzeja je slikovito opremljen in izoblikovan, tako da vzbuja zanimanje mladine in odraslih. Muzej je zares ogleda vreden!

Zakaj pa je dvorana lesne predelave tako prazna in to pri tako visoki ravni naše lesne predelave? Prav zato, ker posamezni navdušenci in strokovnjaki, ki jih čut odgovornosti pred družbo sili, da bi muzeju dali čim več, ne zmorejo vsega sami. Največ pa je seveda takih, ki bi mogli in znali sodelovati, pa niso pripravljeni pomagati pri delu.

Ob premagovanju težav je vodstvo Tehničnega muzeja predvidelo v načrtu za leto 1977 ob sodelovanju nekaterih proizvodnih sodelavcev iz naše stroke tudi ureditev zbirke lesne predelave. Upamo torej, da bomo čez leto dni lahko s ponosom obiskali tudi ta del muzeja. Za ureditev muzeja pa bo potrebno zbrati precej gradiva, pisanega in risarskega, kot tudi izdelkov in idej za postavitev vernih dokazov naših lesarskih prizadevanj v minulosti in v sedanjosti. Muzejske zbirke naj bi imele po svetovnih merilih takšno vsebino: prikaz preteklosti v 60 odstotkih, prihodnosti v 10 odstotkih in poučnost v 30 odstotkih.

GLG

Pogostnost in resnost nesreč:

T O Z D	Opravljen delovne ure	Štev. nesr.	Pogost. zapos. dnevi	Popr. zapos. dnevi	Izgub. zapos. dnevi	Resn. Od vs. na poti	
Bohinj	222.778	13	13,4	97	102	7,8	1
Pokljuka	268.635	11	9,2	119	172	15,3	2
Jesenice	178.301	11	13,7	80	437	39,7	2
Radovljica	74.486	2	6,2	32	34	17,0	-
Gradben.	145.335	1	1,5	66	21	21,0	-
Avtoprev.	118.030	9	18,0	50	75	8,3	-
Skup. službe	126.924	-	-	58	-	-	-
SKUPAJ	1.134.489	47	9,4	502	841	17,9	5
Leto 1975	1.164.756	100	18,8	530	1.812	18,12	28

spevalo k znižanju njihovega števila poleg organiziranih skupnih prevozov na delo.

Kolono opravljenih delovnih ur smo še obdržali zaradi primerjave. Stanje varstva se je močno popravilo glede pogostnosti nesreč. Število izgubljenih dni na eno nesrečo (resnost) se ni bistveno spremenilo od preteklega leta. Posebno na TOZD Jesenice povečujejo število izgubljenih dni 3 nesreče iz prejšnjega leta in se bolniški stalež nadaljuje v obravnavano leto. En primer ima še to posebnost, da se je nesreča zgodila na Pokljuki, a ponesrečeni delavec se je z bolniškim staležem vrnil na TOZD Jesenice. Število nesreč se je najmočneje znižalo na Pokljuki (lani vetrolom), na Jesenicah in v gozdnem gradbeništvu. Pomembno vlogo imata za tako stanje stalnost delavcev in ustaljena tehnika dela. Organizirani prevozi delavcev na delo in z dela imajo največji vpliv na znižanje nesreč na poti in od 28 na 5 primerov.

Resnost nesreč je nižja samo v TOZD gozdno avtoprevoznništvo in delavnice, na Pokljuki in v Bohinju. Pogostnost je letos nižja za 50 %. Dejansko število je bilo višje. Zajeli smo le primere, ki so imeli za posledico bolniški stalež.

Vseh zgubljenih dni zaradi nesreč pri delu in na poti je nižje za 971 dni oz. za 53 %. Samo zaradi nesreč na poti je bilo izgubljenih 86 dni (lani 346 dni). Na eno nesrečo odpade povprečno 17,9 dni. Do vseh dni bolniškega staleža je delež zaradi nesreč 10,2 %. Doslednejše primerjanje vzrokov nesreč na poti po TOZD je največ pri-

Nesreče po fazah dela

T O Z D	Po- sek	Spra- vilo	Tran- sport	Man. in g. skl.	Nakl. razk.	Goj. taks.	Grad. dela	De- lavn.	Na poti	Šku- paj
Bohinj	4	4	1	2	1	-	-	-	1	13
Pokljuka	2	4	1	-	1	-	-	1	2	11
Jesenice	6	1	1	1	-	-	-	-	2	11
Radovljica	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2
Gradben.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Avtoprev.	-	-	2	1	-	-	-	6	-	9
Skup. služ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	13	9	5	5	2	-	-	8	5	47
Leto 1975	28	17	-	7	7	3	6	4	28	100

Razmerje nesreč po fazah je ostalo nespremenjeno. V delavnicah je število nesreč nekoliko višje zaradi slabših pogojev dela, katere je vsiljevala prizidava in selitev v nove prostore.

Med vzroki nesreč prevladujejo urezi, pritiski in udarci po okončinah.

Delovno mesto gozdnega delavca - motorista je beneficirano. Koncem leta so bila izdana po-

trdila posameznim delavcem, kateri so delali z motorno žago več kot 80 % vsega delovnega časa v letu. Zbran je tudi material za traktoriste za katere se bo uvedel postopek za priznanje delovne dobe s povečanjem.

Za benifikacijo voznikov tovornjakov v gozdarstvu pa so prevzeli skrb za uvedbo postopka Zveze šoferjev in mehanikov Slovenije.

Bolniški stalež

T O Z D	Število primerov	Izgubl. dni	Dni na 1 primer
Bohinj	70 (123)	1691 (1130)	24,2 (9,2)
Pokljuka	79 (174)	1861 (5584)	23,6 (32,1)
Jesenice	41 (92)	1460 (2459)	35,6 (26,7)
Radovljica	22 (15)	617 (164)	28,0 (20,9)
Gradbeništvo	30 (49)	712 (587)	23,7 (11,9)
Avtoprevoz	41 (47)	1131 (791)	27,6 (16,8)
Skupne službe	24 (40)	730 (684)	30,4 (17,1)
SKUPAJ	307 (540)	8202 (11399)	26,7 (21,1)

V oklepaju navedeni podatki veljajo za leto 1975. Bolniški stalež je višji v vseh TOZD razen na Pokljuki. Celotni stalež pa je nižji za 28 % v primerjavi s preteklim letom zaradi znižanja na TOZD Pokljuka (za 66 %). Povprečna odsotnost z dela za radi boleznij je najvišja v TOZD Jesenice nato sledijo skupne strokovne službe, TOZD Radovljica, TOZD gozd. avtoprevoz in delavnice. Največja razlika v dolžini staleža, glede na preteklo leto je v TOZD Bohinj. Težji primeri nesreč, ki se s posledicami v odsotnosti z dela nadaljujejo iz prejšnjega leta, močno povečujejo povprečje. Med vzroki za tako stanje ni na zadnjem mestu nedosledno urejeni zdravniški pregledi pri stalnem zdravniku npr. Jesenice, Radovljica in Bohinj in višja starostna struktura zaposlenih. Po mesecih v letu se znižuje stalež od aprila, marca, januarja itd.

Sredi leta 1974 ustanovljena obratna ambulanta na Bledu uspešno opravlja delo v kurativi. S kadrovske okrepitvijo pa načrtne pristopa k preventivnim ukrepi tudi v naši OZD. Usklajevanje kriterijev bolniškega staleža bo potrebno razširiti tudi izven območja, katerega trenutno pokriva zdravstvena enota na Bledu.

Zaščitna sredstva

Uporabo osebnih zaščitnih sredstev ureja interni pravilnik o varstvu pri delu. Svet delovne organizacije ga je leta 1974 dopolnil. Na uvoz vezana sredstva so že precej uspeli nadomestiti z domačimi. Dražja zaščitna sredstva se običajno delijo v večjem obsegu občasno tako kot je predviden rok obrabe. Od tod izhajajo razlike o višini porabljenih sredstev v posameznih letih.

Ne glede na vsakoletne podražitve so porabljena sredstva še najbolj enaka za rokavice in delovne obleke. Vseh 466.290,29 din je bilo porabljenih za:

delovne obleke	146.624,20
dežne obleke	10.815,00
rokavice	125.729,00

obutev	139.352,45
bunde	8.865,20
gumi škornji	5.697,50
čelade	4.488,50
termos posode	11.549,75
švedska vata	4.939,15
ostalo (predpas. ipd.)	8.230,04

Skupaj 466.290,29

Za zadnje triletno obdobje je bila poraba finančnih sredstev naslednja:

1976	466.290,29 din
1975	825.125,48 din
1974	457.172,60 din

Interno obveščanje

Glasilo "Preseki" je izšlo v 6 številkah z naklado 450 do 500 izvodov. Objavljenih je bilo 62 člankov v 15.030 vrsticah ter 42 fotografskih in drugih slikovnih prispevkov. Med tremi križankami sta bili dve nagradni. Skupni stroški so znašali 26.022,50 din. Od tega je bilo 21.885 din stroškov za pripravo in tisk glasila in 4.137,50 din nagrad avtorjem za prispevke. Zaradi nizke naklade je cena enega izvoda 11,31 din dokaj visoka.

tečaj za motoriste	1	12	9 dni
tečaj iz prve pomoči	1	21	3 dni
seminar za revirne gozdarje	2	35	3 dni
predavanja o LO	2	256	6 ur
tečaj za gasilce	1	2	80 ur
obnova in preizkus znanja iz VD	4	45	1-2 dni
tečaj za delo s hidrav. dvigali	1	2	5 dni
seminar za izdel. zaklj. računa	1	2	1 dan
predavanja za strokovne izpite	1	8	1 dan
tečaj za delo s tež. zgibniki	1	4	4 dni
tečaj za tajnice	1	1	5 dni
seminar o var. gozdov	1	6	2 dni
tečaj za delo z lahkimi zgibniki	1	2	25 dni
posvet geometrov	1	2	2 dni
tečaj za operaterje na Philipsu	1	1	25 dni
seminar o salda kontu na RRS	1	1	1 dan
tečaj za delovodje	1	3	90 dni
obnova znanja s hidravlič. dvigali	1	18	1 dan

V šoli za gozdarje - gozdne delavce v Postojni so vpisani 4 vajenci, ki bodo po teoretičnem delu nadaljevali s praktičnim poukom v delovni organizaciji.

Šolo za avtomehanike sta kon-

Poleg glasila smo objavili 7 števil informacij natiskanih doma na ciklostil na 40 straneh in posebej še vse sklepe sveta delovne organizacije.

Glasilo "Preseki" izdajamo približno enkrat na dva meseca. Vmes med izdajo glasila je veliko aktualnih dogodkov in zanimivosti, ob katerih bi bilo potrebno sproti obveščati delavce. Vendar nam to ne uspe vselej, kljub temu, da izdajamo tudi interne informacije. Razlog je v tem, da zanimive informacije ne pritekajo redno iz mesta nastajanja oziroma hranjenja.

Izobraževanje

Sprejeti program izobraževanja je bil v glavnem izveden. Tečaj za traktoriste začetnike nismo izvedli, ker je bilo premalo prijav kandidatov. Izobraževalne akcije smo izvedli v podjetju ali pa smo se posluževali drugih izvajalcev. V celotna sredstva za izobraževanje smo vključevali tudi redno in izredno šolanje naših delavcev ter stroške za literaturo.

Izvedene so bile naslednje izobraževalne akcije:

Štev. akcij	Število udelež.	Čas trajanja
1	12	9 dni
1	21	3 dni
2	35	3 dni
2	256	6 ur
1	2	80 ur
4	45	1-2 dni
1	2	5 dni
1	2	1 dan
1	8	1 dan
1	4	4 dni
1	1	5 dni
1	6	2 dni
1	2	25 dni
1	2	2 dni
1	1	25 dni
1	1	1 dan
1	3	90 dni
1	18	1 dan

čala 2 učenca. V šolo so bili sprejeti 3 učenci. Na praktičnem pouku v TOZD avtoprevozništvu je skupno 7 učencev in sicer: I. letnik 3, II. letnik 2 in III. letnik 2 učenca.

Na visokih in srednjih šolah imamo skupno 8 štipendistov in sicer:

- na Biotehniški fakulteti	absol.	1
- na gozd. tehniški šoli	III. let.	2
	IV. let.	3
- na ekonomski srednji šoli	III. let.	1
- na gradbeni srednji šoli	IV. let.	1

b) izredno šolanje

- na ekonomski fakulteti III. stop.	1 delavec
- na gozdarski fakulteti III. stop.	2 delavca
- na ekonomski fakulteti II. stop.	1 delavec
- na specializac. za pridob. lesa	1 delavec
- na višji šoli za organ. dela	2 delavca
- na tehnič. sred. šoli - stroj. odd. II. let.	1 delavec
- na višji ekonom. komerc. šoli	1 delavec
- na GTŠ dopisno šolanje	4 delavci

Na izrednem šolanju je skupno 13 delavcev, od teh 4 diplomirani inženirji, 1 ekonomist, 2

gozdarska tehnika, 1 ekonomski tehnik, 3 pomoč. rev. vodij, 1 gozdni delavec in 1 avtomehanik.

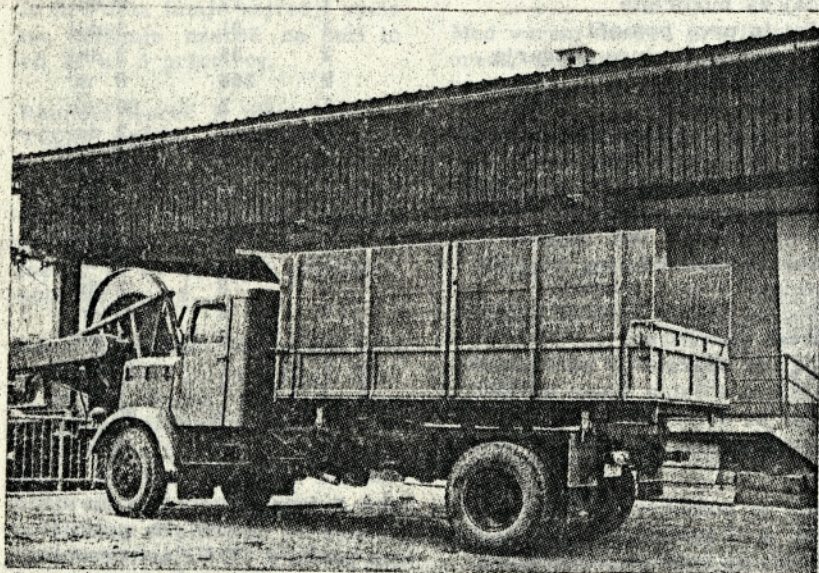
Stanovanjska vprašanja

V letu 1976 je bilo odobreno za:

- zasebno gradnjo hiš	680.000 din
- adaptacijo stanovanjskih hiš	120.000 din
- gradnjo izven območja	214.000 din
- obnovo po potresu	30.000 din

V družbeno stanovanjsko izgradnjo smo investirali za:

Bohinj - stolpič (12 stanov.)	1.001.534,90 din
Ureditev kopalnice v bloku Gorje	131.090,15 din
Popravila v stan. Gregor. 31	15.567,10 din
Odplačilo anuitet	155.647,45 din

Nov, prirejen kamion na centralnem skladišču v Bohinju za odvoz lubja - foto GG

Ljudska obramba in družbena samozaščita

Na področju podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozaščite zapažamo velik napredek. To se odraža v doseženi stopnji pripravljenosti vseh zmogljivosti za obrambo v primeru agresije ali drugih dejanj, ki bi ogrožala nedotakljivost, suverenost, ozemeljsko celovitost in naš socialistični samoupradni razvoj.

Poleg materialne pripravljenosti se uspešno in po programu usposabljammo za delo in obrambo v primeru izrednih ali vojnih razmer, skoraj vsi delavci vseh TOZD so se udeležili na dvakrat organiziranem pouku o samozaščiti prebivalstva, o pravicah in dolžnostih delavcev ter o požarnovarnostnih ukrepih in gašenju požara v miru in vojni.

Posamezniki so obiskovali 20 do 100 urne tečaje za gasilce, za prvo pomoč in za druge dolžnosti v civilni zaščiti. Poleg tega je aktiv ZRVS vključil v pouk in vaje ves starejšinski kader. Izvedene so bile vaje za preizkus kako smo pripravljeni za obrambo.

Po izidu republiškega zakona o ljudski obrambi in zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah so delavci v temeljnih organizacijah že ustanovili odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, sprejeli programe razvoja ljudske obrambe ter se intenzivno lotili priprav za angažiranje vseh človeških in materialnih zmogljivosti v primeru ogroženosti.

V naslednjem letu pa bo potrebno še marsikaj urediti in uskladiti s krajevnimi skupnostmi v duhu ustavnih in zakonskih določil.

Obrat za kooperacijo, zasebni sektor gozdarstva Bled

Organiziranost obrata za kooperacijo

V letu 1976 v zasebnem sektorju gozdarstva Bled ni bilo organizacijskih sprememb. Kmetje -

gozdni posestniki so združeni v en obrat za kooperacijo s 4 organizacijskimi enotami: Bohinj, Pokljuka, Jesenice, Radovljica. Združeni v en OK smo uspeli kmetom zagotoviti v vseh štirih enotah enake pogoje za pridobivanje dohodka od lesa, kljub temu, da so v posameznih enotah prirodni in gospodarsko-ekonomski pogoji različni in da so tudi stroški gospodarjenja objektivno različni. Z združevanjem formiranih sredstev za gojenje in ceste smo se pri koriščenju teh združenih sredstev s kmeti člani OK samoupravno dogovorili za načelo enakomernosti intenzivnosti gospodarjenja v vseh delih območja (biološke investicije) in enakomernega odpiranja gozdov (tehnične investicije). Pri gradnji gozdnih cest smo v pogojih združenih sredstev uspeli izvajati tudi načela koncentrirane, gospodarne gradnje.

Za aktivno obvladovanje samih proizvodnih nalog pa je organiziranost zasebnega sektorja še pomanjkljiva. Sečnje zaostajajo za etati. Temu so delno krivi objektivni pogoji zaradi slabe odprtosti gozdov, ki ob nizkih cenah sortimentov v največji meri vpliva na rentabilnost pridobivanja lesa, v veliki meri pa s sečnjami zaostajamo zaradi majhnega interesa po dohodku iz gozda pri srednjih in malih gozdnih posestnikih, pri katerih je glavni oziroma pretežni vir dohodka kmetijska ali druga dejavnost (zaposlitev). V naši izrazito izdrobljeni lastniški strukturi je kategorija majhnih gozdnih posestnikov zastopana z več kot 75 % od skupnega števila posestnikov. Ti posestniki sekajo le občasno in to predvsem za lastno porabo, njihova blagovna proizvodnja pa ima zaradi močnega vpliva lastne porabe majhno tržno vrednost. Velik delež majhnih posestnikov pa sploh ne seka. Opisano problematiko bomo obvladali le z aktivnim pristopom pri gospodarjenju v teh razdrobljenih parcelah, za kar bo treba obrat za kooperacijo ustrezno organizirati in ojačati s proizvodnimi sredstvi in kadri, ki bodo dohodkovno odvisni od rezultatov svojega dela oziroma dohod-

ka OK. Podružbljanje poseka in spravila lesa tistih gozdnih posestnikov, ki iz kakršnih koli razlogov sami ne sekajo, je naša temeljna družbena naloga. Pri tem bo treba izkoristiti vse možnosti in oblike vključevanja kmetov v gozdno proizvodnjo, seveda v okviru njihovega razpoložljivega časa.

Problematiki gospodarjenja v zasebnih gozdovih Slovenije so bili posvečeni tudi gozdarski študijski dnevi maja 1976 v Kranju, ki jih je organiziral Gozdarski oddelek Biotehniške fakultete. Prav tako so proizvodna problematika, organiziranost in ekonomski odnosi v zasebnem sektorju gozdarstva zajeti v širši družbeno-politični akciji, katere pobudnik je bilo predsedstvo CK ZKS, ko je na svoji 25.

seji oktobra 1976 podalo temeljito oceno uresničevanja stališč in sklepov 2. konference ZKS (junij 1970) o samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosih v kmetijstvu, gozdarstvu in na vasi in nakazalo izhodišča za nadaljnji razvoj. Organizirane razprave o doseganju razvoja in bodočih nalogah kmetijstva, gozdarstva in vasi potekajo na vseh nivojih ZKS in SZDL, vključno na nivoju krajevnih skupnosti na zborih kmetov. Razprave se bodo nadaljevale tudi v letu 1977. Na podlagi ocen sedanjega stanja stališč in sklepov o bodočih nalogah bomo na posebni problemski konferenci spomladi 1977 izoblikovali akcijski program bodočega razvoja kmetijstva, gozdarstva in vasi v občinah Radovljica in Jesenice.

Poslovanje obrata za kooperacijo

A. Posek in prodaja lesa

1. POSEK

Organizac. enota	Plan netto m3			Realizacija			% R kol. lis.
	iglav.	listav.	skupaj	iglav.	listav.	skupaj	
Bohinj	10.400	3.200	13.600	8.700	1.270	9.970	84 40
Pokljuka	6.000	2.200	8.200	6.740	1.230	7.970	112 56
Jesenice	12.500	6.200	18.700	12.350	1.730	14.080	99 28
Radov.	15.600	5.800	21.400	12.800	3.700	16.500	82 64
SKUPAJ OK	44.500	17.400	61.900	40.590	7.930	48.520	92 46

Plan poseka iglavcev je realiziran 92 %, od planiranih listavcev pa smo posekali le 46 %. S sečnjami listavcev zaostajamo že vsa leta nazaj, zlasti zaradi tržno-ekonomskih pogojev in proizvodnih razmer območja. Če ne bi bilo spomladi ugodne konjunktore za prodajo plemenitih listavcev, bi bili rezultati sečen listavcev v letu 1976 še bolj porazni.

V letošnjem letu so se vršile sečnje tudi na negozdnih površinah in sicer skupno 3658 m3 iglavcev in 618 m3 listavcev (btto).

Vestnemu samotarju dela družbo človek - foto Veber

2. ODDAJA (BLAGOVNA PROIZVODNJA)

Organiz. enota	P l a n			Realizacija			% R	
	iglav.	listav.	skupaj	iglav.	listav.	skupaj	igl.	lis
Bohinj	8.700	600	9.300	9.294	173	9.467	107	29
Pokljuka	5.200	500	5.700	5.669	349	6.018	109	70
Jesenice	10.800	1.500	12.300	14.891	957	15.848	138	84
Radov.	13.500	2.000	15.500	16.341	1.824	18.165	121	91
SKUPAJ OK	38.200	4.600	42.800	46.194	3.304	49.498	121	72

V realizaciji oddaje lesa je zajeto tudi 2.680 m³ iglavcev in 574 m³ listavcev z negozdne površine, tako da je realizacija oddaje samo z gozdne površine dosežena pri iglavcih 114 %, pri listavcih 59 %, oziroma skupaj 108 %.

PROIZVODNJA

Plan in realizacija gojenja in varstva gozdov

V priloženem poročilu o realizaciji gojitvenih del v 1976. letu podajamo izvršitev količinskega in finančnega plana v dveh tabelah. Količinski plan je dosežen 98 %, finančni pa 95 %. Doseganje posameznih dejavnosti je razvidno iz naslednjih tabel.

V ločenih tabelah je podan podatek o izvršenih gojitvenih delih skupaj s sredstvi za razširjeno reprodukcijo, ki jih odobrava SIS za gozdarstvo SR Slovenije.

Iz vseh tabel je razvidno, da so opravljena dela v primerjavi s planiranimi prekoračena tako pri obnovi gozdov, ki je dosežena 116 %, finančno pa 109 % kot pri negi gozdov, ki s finančno in količinsko realizacijo dosega 102 %. Presežena je tudi priprava tal s 112 %, dočim so varstvena dela preventivnega značaja in je njihovo doseganje ali preseganje odvisno od dejanskih potreb. Nekoliko več pozornosti moramo v bodoče posvetiti urejanju oziroma vzdrževanju meja, kajti njihova ponovna vzpostavitev je mnogo dražja. Zaradi zadostne količine umetnih gnojil je bilo startno gnojenje sadik izvršeno 107 %.

V družbenih gozdovih je bil količinski plan dosežen 95 %, v zasebnih pa 103 %, skupaj z razširjeno reprodukcijo 112 %.

V družbenih gozdovih se realizacija giblje približno v planiranih okvirjih, v zasebnih gozdovih pa je nekoliko večja, pri obnovi za cca 4 ha, negi za cca 30 ha, prekoračeni sta pa tudi nega tal in melioracije. Skupno z deli, izvršenimi s sredstvi razširjene reprodukcije, pa so v zasebnih gozdovih razlike še nekoliko večje. Vse podatke pa nazorno podajajo tabele.

Količinska realizacija gojitvenih del v letu 1976 je razvidna iz sledeče tabele:

GG skupaj		Plan	Izvršeno	%
Semenarstvo	ur	300	-	0
Obnova gozdov	ha	68,40	71,23	104
Nega gozdov	ha	1.586,70	1.610,32	102
Nega tal	ha	29,10	31,75	109
Varstvo gozdov	ur	25.626	21.790	85
Urejanje gozdov	ur	4.010	1.858	46
Melioracije	ur	3.558	3.588	100

SKUPAJ GOJENJE

98

Solidarnost je sestavina
razredne zavesti

Solidarnostna akcija za zbiranje materialne in finančne pomoči osvobodilnim gibanjem narodov Zimbabve, Namibije in Južnoafriške republike, Palestine in Čila ter novoosvojenih dežel Indokine in na jugu Afrike je v polnem teku. Ne glede na to, da so vse osnovne sindikalne organizacije oziroma delovne organizacije dobile ustrezna podrobnejša navodila, navajamo listo proizvodov, ki jih osvobodilna gibanja neprestano potrebujejo:

- zdravila: antibiotiki, vitamini, antipiretiki, zdravila proti tropskim boleznim, druga zdravila;
- sanitetni material: obveze, gaza, sredstva za sterilizacijo;
- medicinska oprema: instrumenti za kirurgijo, sterilizacijski in podobni aparati, drugi medicinski instrumenti;
- hrana: konzervirana z dolgim rokom uporabe in primerna za afriške razmere (meso, mleko v prahu, ribe, ipd.);
- tekstil: metrsko blago, konfekcija, srajce, trikotaža, nogavice, odeje, obutev (tudi gumijasta), dežni plašči iz PVC;
- industrijski proizvodi: kolesa, pisalni stroji, živalni stroji, hladilne naprave - hladilniki.

Sindikalne organizacije, ki bodo zbrale pomoč v materialu, naj o tem obvestijo sektor RS ZSS za mednarodno dejavnost, telefon 316-527, da bodo dobile ustrezna navodila za dostavo materiala (centralno skladišče pri Rdečem križu Slovenije). Objavljamo tudi številko žiro računa, na katerega lahko nakažete finančno pomoč: Koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije in narodnoosvobodilnim gibanjem pri RK SZDL, št. žiro računa 50101-789-93102-42608.

Republiški svet Zveze sindikatov

TEHNIČNA GOZDNA PROIZVODNJA 1976

Plan in izvršitev poseka lesa v DS

netto m³

Sečnja lesa

T O Z D	Plan - m ³			Izvršitev - m ³					
	iglav.	listav.	skupaj	iglav.	%	listav.	%	skupaj	%
Bohinj	28.200	3.900	32.100	28.488	101	4.283	110	32.771	102
Pokljuka	33.500	2.500	36.000	35.047	105	2.420	97	37.467	104
Jesenice	6.800	1.200	8.000	7.227	106	1.128	94	8.355	104
Radovljica	2.600	400	3.000	2.659	102	379	95	3.038	101
SKUPAJ	71.100	8.000	79.100	73.421	103	8.210	103	81.631	103
od tega: lastna proizvodnja				73.062		7.968		81.030	
prodaja na panju				359		242		601	
				73.421		8.210		81.631	

Sečnja lat

Bohinj	1.200	-	1.200	1.094	91	-	-	1.094	91
Pokljuka	200	-	200	263	142	-	-	263	142
Jesenice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Radovljica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	1.400		1.400	1.377	98			1.377	98

Proizvodnja v lastni režiji v zasebnem sektorju

Bohinj	500	100	600	382	76	85	85	467	78
Pokljuka	500	100	600	910	182	81	81	991	165
Jesenice	1.000	100	1.100	1.289	129	334	334	1.623	147
Radovljica	1.500	200	1.700	1.213	81	-	-	1.213	71
SKUPAJ	3.500	500	4.000	3.794	108	500	100	4.294	107

Odkazilo lesa v zasebnem sektorju
na gozdni površinibruto m³

Bohinj	12.050	3.580	15.630	10.127	84	1.446	40	11.573	74
Pokljuka	7.000	2.450	9.450	7.840	112	1.402	57	9.242	98
Jesenice	14.500	7.000	21.500	14.388	99	1.964	28	16.352	76
Radovljica	18.100	6.000	24.700	15.013	83	4.213	64	19.226	78
SKUPAJ	51.650	19.630	71.280	47.368	92	9.025	46	56.393	79

na negozdni površini

Bohinj				1.353		43		1.396	
Pokljuka				435		169		604	
Jesenice				1.620		106		1.726	
Radovljica				250		300		550	
SKUPAJ				3.658		618		4.276	

Sečnja in izdelava lesa

Zaradi uspešnega obratovanja mehaniziranega skladišča v Bohinju, je sečnja in izdelava lesa v družbenih gozdovih potekala v okviru terminskih planov zadovoljivo. Prekoračitev plana je največja na Pokljuki in je utemeljena s pospravljanjem slučajnih pripadkov. Razveseljivo

je tudi dejstvo, da smo 73 % sečnje in izdelave lesa v družbenih gozdovih obdelali na mehaniziranem skladišču in tako industrializirali gozdno proizvodnjo. Ta obseg sečnje in izdelave v lubju je narekoval spremembo organizacije dela pri sečnji v tem, da ima sleherni sekač svojo motorno žago in je v glavnem na vseh TOZD

organizacija dela (I + 0). Pri sečnji v lubju se je zvečal delež obratovanja motorne žage za določene bolezenske posledice in smo jih omilili z lažjimi motornimi žagami Husquarna 140 S in 240 S in boljšo tehniko dela. Za celotno sečnjo in izdelavo vključno z gojenjem smo uporabljali 272 kom motornih žag različnih tipov pretežno

znamke Husquarna. Z večjimi strokovnimi prizadevanji smo obseg podružbljene proizvodnje kljub naraščajočim stroškom pridobivanja lesa, zvečali za 100 %. Menimo, da moramo sedanji obseg podružbljene proizvodnje povečati v smislu kompleksnega gospodarjenja z zasebnimi gozdovi.

Spravilo lesa

V tem letu smo nabavili 2 kmet. kolesnika IMT 558 in zgibnik Timberjack 225 D, in tako zamenjali iztrošena oziroma do-

trajana pravilna sredstva. Delež spravila z gozdarsko mehanizacijo smo tudi letos zvečali za 2 % in znaša 78 % vse proizvodnje v DG. Če pa zbiranje v gozdu odštejemo, se ta obseg dvigne na 87 %, ki v sedanjem trenutku mehanizacije še ni optimalen. Menimo, da je sečno-transportno načrtovanje tehnološko pravilno usmerjeno, saj znaša obseg spravila s traktorji 90 %, z žičnimi izvleki 8 % in žič. žerjavi 2 %. Pri spravilu s traktorji se delež spravila z goseničarji zmanjšuje, kljub sodobni opremljenosti in organi-

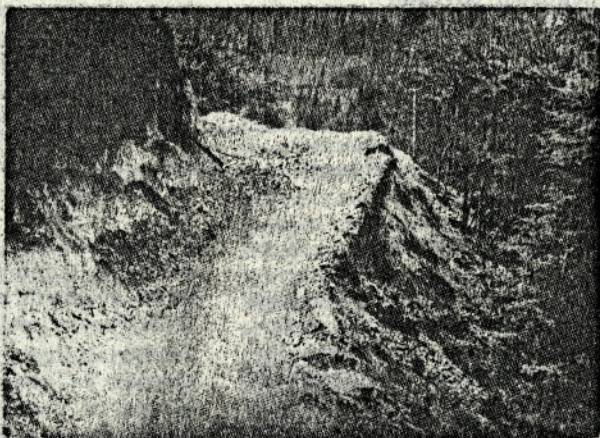
zaciji dela. Zaskrbljujoči pa so trendi pri spravilu z žič. žerjavi. Vsi vemo, da so tovrstni stroški spravila največji in zato obvladujemo le tiste predele, kjer ni možna uporaba druge mehanizacije. Menimo, da bi lahko v bodoče poiskali posamezne golice, kjer so etati in dodobra izkoristili tovrstno mehanizacijo, ki jo že imamo. Rezultati 1976 nas obvezujejo, da moramo skupno povečevati učinkovitost naše mehanizacije in tako v največji meri racionalizirati gozdno proizvodnjo.

IZVRŠITEV PLANA PRODAJE GG BLED V LETU 1976

Sortiment	Plan m3	Izvršitev m3	%	Dosežena cena 1976	Dosežena cena 1975	Dosež. cena %	Vrednost din
Hlodov. iglavcev	54.400	51.855	95	827.14	820.79	101	42.891.370,25
Cel.les iglavcev	7.800	14.560	186	511.75	473.23	108	7.451.098,86
Jamski les igl.	100	270	270	450.06	386.78	116	121.518,00
Ostali tehn.les	13.400	10.372	77	890.85	728.22	122	9.239.939,84
Skupaj iglavci	75.700	77.057	102	774,80	758.94	102	59.703.926,95
Bukova hlodovina	3.100	3.402	110	654.00	617.57	106	2.224.907,45
Hlodovina ost.list.	-	54	-	1.012.55	780.59	130	54.678,59
Bukov jamski les	800	937	117	610.96	589.73	104	572.470,95
Bukova drva	4.500	5.016	111	333.26	278.17	120	1.671.663,09
Skupaj listavci	8.400	9.409	112	480.78	369.65	130	4.523.720,08
Skupaj igl. in list.	84.100	86.466	103	742.80	716.95	104	64.227.647,03
Les igl. - panj	-	359	-	277.02	277.35	100	99.532,40
Hlodi list.panj	-	242	-	277.50	35.62	779	11.985,53
Skodle, nov.jelke, ost. nepl.sortimenti	-	-	-	-	-	-	403.220,30
SKUPAJ							64.742.385,26

Isto delo in skupni problemi združujejo vodje TOZD gozdarstva - foto Veber

Brežine se počasi umirjajo - foto GG

Pregled opravljenih in neopravljenih plačanih ur pri GG Bled v letu 1976 po TOZD

	Bohinj	%	Pokljuka	%	Jesenice	%	Radovljica	%	Gradbeništvo	%
Skupaj ur	222.778	100	268.635	100	178.301	100	74.486	100	145.335	100
od tega: opravljenih	166.706	74.8	191.901	71.4	129.828	72.8	57.075	76.6	117.792	81.0
proizvodnih	123.335	55.4	147.721	55.0	83.714	47.0	37.687	50.6	98.840	68.0
režijskih	43.371	19.4	44.180	16.4	46.114	25.8	19.388	26.0	18.952	13.0
Skupaj nadomestil	54.562	24.5	75.582	28.1	45.433	25.5	17.244	23.2	27.543	19.0
Letni dopust	20.446	9.2	22.748	8.5	14.340	8.0	5.805	7.8	12.424	8.5
Plačani izred. dopust	376	0.2	352	0.1	736	0.4	176	0.2	184	0.1
Državni prazniki	6.840	3.1	8.352	3.1	5.180	3.0	2.200	3.0	4.192	3.0
Prekinitev dela-slabo vr.	9.742	4.3	19.680	7.3	7.606	4.3	3.202	4.3	4.255	3.0
Izredni zimski dopust	5.152	2.3	7.024	2.6	5.927	3.3	640	0.9	-	-
Tečaji, strok. izobraž.	120	0.1	2.496	0.9	680	0.4	189	0.2	728	0.5
Povračila	88	-	456	0.2	240	0.1	88	0.1	64	-
Nadure	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bolovanje do 30 dni	8.440	3.8	10.287	3.8	5.328	3.0	2.368	3.2	3.200	2.2
Bolovanje nad 30 dni	3.358	1.5	4.187	1.6	5.396	3.0	2.576	3.5	2.496	1.7
Neplačani izostanki	1.510	0.7	1.152	0.5	3.040	1.7	167	0.2	-	-
	Transport	%	Skup. str. sl.	%	GG Bled	%	GG Bled 1975	%		
Skupaj ur	117.238	100	126.924	100	1.133.697	100	1.243.848	100		
Od tega: opravljenih	94.104	80.3	106.148	83.6	863.554	76.2	942.170	75.8		
proizvodnih	84.907	72.5	496	0.4	576.700	50.9	642.568	51.7		
režijskih	9.197	7.8	105.652	83.2	286.854	25.3	299.602	24.1		
Skupaj nadomestil	23.074	19.7	20.744	16.4	264.182	23.3	301.678	24.2		
Letni dopust	8.104	6.9	10.784	8.5	94.651	8.3	101.224	8.1		
Plačani izredni dopust	184	0.2	192	0.2	2.200	0.2	2.084	0.2		
Državni prazniki	3.392	2.9	4.048	3.2	34.204	3.0	35.852	2.9		
Prekinitev dela-slabo vr.	2.762	2.4	-	-	47.247	4.2	53.969	4.3		
Izredni zimski dopust	-	-	-	-	18.743	1.7	18.674	1.5		
Tečaji, strok. izobraž.	144	0.1	-	-	4.357	0.4	3.601	0.3		
Povračila	32	-	136	0.1	1.104	0.1	1.974	0.2		
Nadure	268	0.2	-	-	268	-	3.096	0.2		
Bolovanje do 30 dni	4.940	4.2	2.584	2.0	37.147	3.3	42.954	3.4		
Bolovanje nad 30 dni	3.248	2.8	3.000	2.4	24.261	2.1	32.605	2.6		
Neplačani izostanki	60	-	32	-	5.961	0.5	5.645	0.5		

KOLIČINSKI OBSEG PROIZVODNJE

Pregled investicijskih gradbenih objektov

Glavni objekt - ime	Izkop km	Utrjeno cestiš. km	Izdelano cestiš. v km	Plan izkopa km	Plan u- trjev. km	Plan fin. sred- stev din	Situac. din	Stroški din/km
G. c. Gorjuše-Za strano	3.946	-	3.200	5.000	1.000	2.861.000,00	2.189.536,15	684.230,04
Ograja ob meh. lesnem skl.	-	-	0.485	-	-	410.000,00	373.676,90	770.467,80
Boh. Bistrica	-	-	1.200	3.000	-	790.000,00	651.083,30	425.694,17
G. c. Učkova kopišča	2.107	-	1.200	3.000	-	790.000,00	651.083,30	425.694,17
G. c. Voklo	6.739	3.500	5.200	6.600	1.000	3.140.000,00	3.005.152,40	577.913,92
G. c. Krnica-Laze-Perniki	-	4.171	-	-	1.070	400.000,00	262.507,40	Nasutje obrab. sloja
G. c. Križevac-Peči	2.099	1.387	1.720	2.000	0.600	1.350.000,00	1.265.949,80	736.017,40
Logarnica Mojstrana	-	-	-	-	-	800.000,00	760.490,80	-
Kopal. v bloku Zgor. Gorje	-	-	-	-	-	150.000,00	131.090,15	-
G. c. Medvedova konta	-	3.400	0.890	-	-	200.000,00	161.170,20	Nasutje obrab. sloja
G. c. Križevac-Bušje	-	2.948	2.100	-	2.300	1.150.000,00	1.149.375,80	547.321,69
Poglobitev tunela	-	-	-	-	-	100.000,00	68.139,95	-
G. c. na Dobro	-	3.400	1.000	-	-	200.000,00	147.356,45	200.000,00
G. c. Savske jame - Brdo	0.676	0.381	0.520	-	-	300.000,00	299.780,25	576.500,48
G. c. Gladka dolina	-	0.600	0.400	-	-	200.000,00	175.576,85	438.942,13
Obrat tramičev	-	-	-	-	-	110.000,00	88.520,30	-
G. c. Radovna odd. 112	1.200	-	0.600	-	-	-	123.240,55	205.400,92
Obč. c. Jereka - Podjelje	2.344	2.000	2.200	2.500	2.500	-	2.356.481,75	711.280,07
SKUPAJ	19.111	21.787	19.515	19.100	8.470	12.161.000,00	13.209.129,00	601.445,50

SODELOVANJE IZVEN REGIJE

Bled - Članice sestavljene organizacije združenega dela GLG nenehno utrjujejo notranje medsebojne odnose in sicer s posebnimi sporazumi, skladno s sporazumom o združevanju iz leta 1974. Razvoj odnosov in zakon o združenem delu narekujejo nova izhodišča ter nove skupne cilje. Zato pripravljajo prilagojeni in dopolnjeni samoupravni sporazum in samoupravni sporazum o temeljih plana za obdobje 1976 do 1980.

Med drugimi cilji združevanja bodo posebno skrb posvetili samoupravnemu in poslovnemu združevanju ter utrjevanju odnosov z drugimi regijami in območji. Za uresničitev teh ciljev je sestavljena organizacija združenega dela GLG že sklenila sporazum po pooblastilu Aera, tovarne celuloze Medvode, z organizacijami gozdarstva drugih območij in sicer za zagotavljanje lesne surovine. Decembra minulega leta so sprejeli sporazum Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje, Gozdno gospodarstvo Ljubljana in Gozdno gospodarstvo Tolmin za letno oskrbovanje tovarne celuloze s 14.000 kubičnimi metri lesa (za celulozo) iglavcev iz gozdne proizvodnje.

Ugotavljajo pa, da je uresničitev samoupravnega sporazuma odvisna tudi od cen in od ustreznosti oblikovanih dohodkovnih odnosov. Te odnose bodo podpisniki uravnavali v smislu določil samoupravnega sporazuma o temeljih plana, ki je sprejet v Sloveniji in po posebnih dogovorih med podpisniki tega samoupravnega sporazuma.

Sporazum upošteva tudi določila o zagotavljanju gradnje gozdnih cest in pa seveda obveznosti do uresničevanja etata in obveznost do prevzemanja dogovorjenih morebitnih večjih količin, ki bi jih nudila gozdna gospodarstva.

Zelo pomemben pa je tudi sporazum o sodelovanju s tovarno pohištva Radomlje, ki je v pripravi. Ta sporazum predvideva oskrbovanje te tovarne s surovino - les listavcev - predvsem z bukovino iz blejskega in kranjskega območja. Ob začetnih razgovorih so predstavniki delovnih organizacij želeli širše sodelovanje. Tovarna pohištva Radomlje naj bi delno pokrivala potrebe proizvodnje pohištva tovarne Alples. Alples pa bo del količine decimiranega lesa iz svoje proizvodnje dobavljal tudi Radomljam, ker so določene kvalitete in dimenzije prav posebno primerne za tisto proizvodnjo. Razširjeno sodelovanje bi

zajelo tudi tehnične izmenjave in bi dopolnjevalo asortiman pohištva.

S povečano aktivnostjo vseh v sestavljeni organizaciji združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva pa se odpirajo še nove možnosti širšega povezovanja. Pri tem ostaja odprto vprašanje povezave proizvodnje s prodajnimi mrežami in drugimi organizacijami v Sloveniji in v Jugoslaviji. Za uspešno proizvodnjo in pravilno poslovno usmerjenost je treba to vrzel čimprej zapolniti.

GLG

Vodja računalniške obdelave podatkov pri terminalu - foto GG

Temelji plana srednjeročnega programa GLG

Bled - Osnutek srednjeročnega programa o temeljih plana srednjeročnega razvojnega obdobja zavezuje vse podpisnike, da upoštevajo in poglobljajo sodelovanje in usklajevanje razvojnih programov, da urejajo dohodkovne odnose na temelju dohodkovne soodvisnosti ter upoštevajo družbenoekonomsko resolucijo in uresničujejo ukrepe stabilizacijske politike.

Sestavni del tega sporazuma so minimalni kazalci za obdobje 1976 do 1980. Sporazum opredeljuje oskrbovanje lesne predelave z žaganim lesom, praviloma iz lastne žagarske proizvodnje, izjema je le Jelovica, ki porabi več žaganega lesa iglavcev, kakor ga proizvede. Udeleženci sporazuma naj bi zatorej oskrbovali Jelovico z žaganim lesom iglavcev redno in po dinamiki letne količine iz obveze za dobavo žaganega lesa iglavcev za predelavo v Jelovici. Poraba žaganega lesa ima tudi prioriteto pred prodajo ali porabo nepredelanega žaganega lesa iglavcev. Za povečanje porabe žaganega lesa iglavcev za predelavo nad planom naj bi se podpisniki sporazuma posebej sporazumeli, pri proizvodnji skoblanih oblog in embalaže pa vzpostavili medsebojne kooperacijske odnose.

Kmetijsko gozdarska zadruga Žiri in Gozdno kmetijska zadruga Srednja vas v Bohinju sta vključeni v delovno oskrbovanje z žaganim lesom in sta se po posebnem dogovoru obvezali, da bosta redno letno dobavljali po dnevnih tržnih cenah količine žaganega lesa iglavcev za predelavo v Jelovici Škofja Loka. Tovarno Celuloze Medvode naj bi oskrbovali s surovino iz območja gozdnih gospodarstev in deloma tudi z lesnimi ostanki lesne predelave smrekovine. Za dodatno oskrbovanje pa naj bi

sklenila posebne sporazume z dobavitelji izven regije.

Po sporazumu naj bi tudi vzpostavljali medsebojne kooperacijske odnose na vseh področjih, kjer so takšni odnosi možni in potrebni, jih pospešili in utrjevali. Prav tako naj bi si tudi prizadevali za dosledne dohodkovne odnose. S samoupravnimi sporazumi naj bi vsako leto določali cene za vse proizvode, ki se predelujejo in uporabljajo za nadaljnjo proizvodnjo. Pri tem naj bi upoštevali veljavne cene in druge pogoje na tržiščih doma in v tujini ter nosili skupni tveganje nihanja teh cen. Cene naj bi določili iz večjih izhodišč. Letne samoupravne sporazume o cenah naj bi sklenili najpozneje do 15. decembra vsakega leta za prodajo proizvodov v naslednjem letu. Pri določanju cen pa naj bi predvsem upoštevali dosežene poslovne rezultate, potrebe gozdarstva itd.

Med pomembna določila osnutka samoupravnega sporazuma sodi tudi izgradnja gozdnih cest ter oblikovanje sredstev za izgradnjo. Program določa v naslednjem srednjeročnem obdobju izgradnjo 120 kilometrov cest pri Gozdnem gospodarstvu Bled, pri Gozdnem gospodarstvu Kranj pa 68 kilometrov cest. Predračunska vrednost bi bila za GG Bled 74 milijonov 828.000 dinarjev in za GG Kranj 37 milijonov 210.000 dinarjev. Gozdni gospodarstvi bosta v petletnem obdobju uresničili planirano izgradnjo cest v enakomerni letni dinamiki. Izkoristili bodo več virov sredstev, vključevali pa bodo tudi bančne kredite. Z vsakoletnimi sporazumi, ki jih bodo morali skleniti do konca marca vsakega leta pa naj bi določili višino sredstev za izgradnjo cest na osnovi letnih programov in predračunov.

Ko bodo o osnutku samoupravne-

Luknjalik v okviru računalniške obdelave podatkov zahteva natančno delo - foto GG

ga sporazuma razpravljali delavci v temeljnih organizacijah in ko bodo uskladili pripombe, ga bodo s podpisi sprejeli in bo začel veljati tedaj, ko ga bodo vsi pooblaščenih udeleženci podpisali.

CENE PROIZVODOV ZA LETO 1977

Bled - Osnutek samoupravnega sporazuma o cenah proizvodov v okviru GLG za leto 1977 predvideva, da se cene gozdnih sortimentov ugotavljajo iz razmerja do cen lesnih polizdelkov ali končnih izdelkov v odvisnosti od nihanja cen na tržiščih doma in v tujini.

Povprečna cena za hlodovino iglavcev naj bi bila 850 dinarjev in sicer po ustaljenih standardih. Po enakih merilih naj bi se sporazumno določila tudi povprečna izhodiščna cena za bukovo hlodovino v višini 720 dinarjev za kubični meter in 550 dinarjev za kubični meter lesa za celulozo.

Podpisniki samoupravnega sporazuma naj bi se tudi opredelili do izhodiščnih osnov za oblikovanje cen žaganega lesa iglavcev za proizvodnjo oken v Jelovici Škofja Loka. Povprečna cena hlodovine za kubični meter naj bi bila 850 dinarjev, ob tem pa naj bi upoštevali prispevke samoupravnim interesnim skupnostim za gozdarstvo za izgradnjo gozdnih cest, ki bremene po samoupravnem sporazumu porabnike gozdnih sortimentov v višini 50 dinarjev ter dodatne stroške prevoza in ekonomsko ceno lupljenja lesa v višini 50 dinarjev. Na podlagi teh izhodiščnih osnov znaša cena za kubični meter hlodovine iglavcev 950 dinarjev. Sporazum opredeljuje tudi cene žaganega lesa iglavcev za leto 1977.

Ta sporazum bodo sprejeli, ko bo potrjen z večino glasov vseh delavcev na predlog delavskega sveta GLG in hkrati določili tudi pooblaščenega predstavnika delovne organizacije za podpis tega sporazuma. Sporazum naj bi veljal od 1. januarja letošnjega leta.

URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Bled - Na zadnji seji delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela gorenjskega lesnega in gozdnega gospodarstva so obravnavali uresničevanje zakona o združenem delu. Ugotovili so, da zadovoljivo uresničujejo določila zakona o združenem delu na vseh področjih, čeprav je še vedno nemalo težav in problemov za dosledno uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov. Samoupravni sporazum o temeljnih plana za naslednje srednjeročno obdobje kot tudi samoupravni sporazum o cenah v sestavljeni organizaciji že utemljujeta dohodkovne odnose, nadaljnje uveljavljanje pa bo predvsem odvisno od tega, kako intenzivno ju bodo reševali v samih temeljnih organizacijah in delovnih organizacijah.

V okviru sestavljene organizacije gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva tudi že pripravljajo za temeljne organizacije temeljne dokumente po novem zakonu. Najprej bodo pripravili samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljnih organizacijah ter statut temeljnih organizacij.

Na izhodiščih, ki jih bodo obravnavali samoupravni dokumenti temeljnih organizacij, bodo naprej izpopolnjevali sistem vsebinskih sprememb ter preobrazbo vse sestavljene organizacije. Pri tem bodo morali sodelovati vsi in se zavzemati za to, da bomo resnično lahko uresničili načela novega zakona o združenem delu.

GLG

Zadnji dnevi pred upokojitvijo sodelavke v centralnem skladišču Tončke Kapus - foto GG

Program materialnega poslovanja

Pod materialnim poslovanjem razumemo v smislu tega programa:

- nabavo materiala, naročilo in prevzem od dobavitelja,
- skladiščenje materiala - prevzem, vskladiščenje, izdajo iz skladišča in vodenje skladiščne evidence,
- določanje odgovornosti in pristojnosti posameznih delavcev v zvezi z nabavo, skladiščenjem, evidenco in porabo materiala,
- vodenje knjigovodske materialne in finančne evidence.

Z materialom bomo v smislu tega programa izenačevali tudi drobni inventar tako, da bomo za to kategorijo predvideli nekatere druge evidence. S posebnimi predpisi (pravilnikom) pa bomo uredili poslovanje z osnovnimi sredstvi, kjer je potrebno predvsem definirati nabavo osnovnih sredstev, aktiviranje, amortizacijo, odpis, odtujenje in likvidacijo.

V programu ne bomo ponavljali že sprejetih pravil v zvezi s finančnim poslovanjem, kot so zapisana v sprejetem pravilniku o plačevanju obveznosti in vnovčevanju terjatev, kakor tudi ne določil, ki so že ali še bodo rešena v samoupravnem splošnem aktu o knjigovodstvu.

II.

Material in drobni inventar na zalogi je samo specifična oblika družbenega premoženja, s katerim gospodari delovna organizacija, da lahko pridobiva dohodek za naše delovne kolektive. Ni razloga, da bi z družbenimi sredstvi v taki obliki gospodarili manj skrbno, kot pa s sredstvi v drugih oblikah reprodukcijskega procesa: denar - material - proizvodnja - gotovi proizvodi - denar. Povsem razumljivo se nam zdi, da moramo za določene zunanje oblike teh sredstev, kot so denar v blagajni, sredstva na žiro računu, kredite, pa tudi za osnovna

sredstva voditi točne in ažurne evidence in da moramo vedeti, kdo in kako sme s temi sredstvi razpolagati. Pozabljamo pa, da moramo tudi s sredstvi v obliki repromateriala, zaščitnih sredstev, rezervnih delov ali drobnega inventarja ravnati prav tako kot z denarjem.

Že nekaj časa ugotavljamo, da pri nas materialno poslovanje kvalitetno nazaduje in da je predvsem materialna evidenca slaba. Za tako stanje smo odgovorni sami, ker smo temu področju naše dejavnosti posvečali premalo pozornosti in ker so se na tem področju kar razbohotile anarhične lažne samoupravljalne pravice. Posamezniki si lastijo pravico do nabave in potrošnje materiala na tak način, ki ni predviden in za katerega ni ustrezne evidence. Nered v nabavi je tudi stalna potencialna nevarnost za prekrške in kazniva dejanja po zakonu o zavarovanju plačil.

Pri organizaciji materialnega poslovanja moramo poleg reda in ustrezne evidence skrbeti, da z reorganizacijo (če bi že ne mogli trditi, da je to ureditev) ne povzročamo novih stroškov sami materialni službi in da s tem ne bi resneje ovirali proizvodnega procesa ali tehnoloških postopkov. Prepričani pa moramo biti, da se tudi še tako zahtevne stvari lahko uredijo in da se zaradi nekih višjih interesov ni potrebno zatekati k neredu. Pa tudi ne bi smeli iskati rešitev v neredu.

III.

Z rekonstrukcijo delavnic v TOZD avtoprevoznitvo smo pridobili prostore za skupno skladišče materiala za vse temeljne organizacije naše delovne organizacije. To je še bolje, ko se je skladišče TOZD gozdno gradbeništvo preselilo v neposredno soseščino avtoparka.

Ker se tudi doslej niso uvelja-

vile zamisli o razdeljenosti skladiščne dejavnosti po posameznih TOZD, oziroma se uveljavlja spoznanje, da so bila taka dejanja in poskusi neracionalni, ni potrebno dokazovati kakšne prednosti ima skupna skladiščna služba.

Po reorganizaciji naj bi po tem predlogu celotno nabavo in skladiščno službo vodili le v okviru dejavnosti TOZD avtoprevoznitvo:

- vse repromaterialne, razen za pogonsko gorivo in maziivo za redno oskrbo pogona in vzdrževanja motornih cestnih vozil, motornih delovnih strojev in motornih žag,
- vse rezervne dele, razen za rezervne dele manjših vrednosti, ki ne zahtevajo strokovne vgraditve ali namestitve,
- vsa sredstva za zaščito pri delu in osebna zaščitna sredstva ter
- prav ves drobni inventar. Letega ne bo možno dati v uporabo drugače kot preko skupnega skladišča, ker bo uvedena ustrezna evidenca.

Skupna skladiščna služba naj bi imela svoje skladiščne prostore v novourejenih zaprtih in odprtih prostorih v samem avtoparku, v prostorih sedanjega skladišča TOZD gozdno gradbeništvo in po potrebi tudi na drugih mestih, predvsem na mehaniziranem skladišču v Boh. Bistrici in drugih gradbiščih.

Imeli naj bi skupno nabavno službo s sedežem v TOZD avtoprevoznitvo. Nabavljala naj bi material po planu nabave in po konkretnih potrebah posameznih TOZD.

Material naj bi vodili po planskih cenah, ki naj se oblikujejo po dejanskih tržnih cenah. Sprememba tržne cene med letom za več kot dogovorjen odstotek (n. pr. 15 %) povzroči evidentiranje novonabavljenega materiala po višjih planskih cenah.

Stroške nabave, skladiščenja in finansiranja zaloga materiala je treba v obliki manipulativnih

stroškov prišteti k planski ceni v takem odstotku, kot ga ugotovi planski sektor in sprejme s finančnimi plani TOZD. Manipulativni stroški so celotni dohodek TOZD avtoprevoznitvo, ki tudi pokriva navedene potroške.

Za finansiranje zalog materiala in drugih potrebnih obratnih sredstev naj bi vse TOZD združevale v TOZD avtoprevoznitvo potrebna sredstva. Tista TOZD, ki združi več sredstev, kot pa znaša njen delež v skupnem prometu, naj ima pravico na del dohodka od teh sredstev.

TOZD avtoprevoznitvo naj bi organizirala nabavno in skladiščno službo z ustreznimi kadri. Predvsem je potreben kvalificiran skladiščnik, ker bo skladiščna evidenca zaradi centralizacije in računalniške obdelave postala mnogo zahtevnejša.

Celotno nabavo, zalogo, izdajo, evidentiranje porabe in evidenco drobnega inventarja bomo vodili s pomočjo računalniške službe od 1.1.1977 dalje.

Najpozneje 1.1.1978 naj bi spremenili vrednotenje in odpis drobnega inventarja. Uvedli naj bi za nas verjetno bolj sprejemljiv sistem odpisa 50 % vrednosti drobnega inventarja (prenos v stroške) ob izdaji inventarja v uporabo in 50 % ob odpisu posameznega kosa.

IV.

TOZD gozdarstva in TOZD gozdno gradbeništvo naj bi še naprej nabavljala tak material za sporno porabo (ne za zalogo), ki ni

predviden za izključno nabavo preko TOZD avtoprevoznitvo; morda bi bila taka nabava racionalnejša (hrana, čistilna sredstva v manjši količini, ostali drobni material za vzdrževanje, pisarniški material in podobno). Zavedati se moramo, da pomeni nabava materiala, ki se knjiži kot poraba, pa se dejansko ne porabi v obračunskem obdobju, kršitev materialnih predpisov.

Poleg tega naj bi TOZD gozdarstvo in TOZD gozdno gradbeništvo razpolagali tudi z določenim materialom v priročnih skladiščih (npr. meči, verige, rokavice in podobno) kot operativno rezervo. Pri prenosu materiala v tako skladišče naj bi evidentirali porabo tega materiala (evidentiranje v stroške), vendar bi odgovorni delavec vodil izvenbilančno evidenco o prevzemu in porabi teh sredstev. Logično je, da take zaloge ne bi smele presegati porabe v enem mesečnem ali trome-sečnem obdobju.

Zaloge pisarniškega materiala naj bi vodili v skladišču stavbe skupnih služb. Ker pisarniškega materiala praviloma ne nabavljamo v večjih količinah kot znaša poraba v posameznem obračunskem obdobju, bi se nabavo pisarniškega materiala knjižili direktno kot stroške delovne skupnosti skupnih služb. Izven bilančno naj bi vodili evidenco dejanske porabe. To evidenco bi uporabili tudi za kasnejšo pre-razporeditev stroškov, ki se nanašajo na porabo pisarniškega materiala po drugih TOZD.

V.

S predlagano reorganizacijo naj bi dosegli predvsem naslednje:

- zagotovili bi kvalitetno in ažurno izvajanje nalog pri tem programu, materialno poslovanje pa bodo vodili strokovno usposobljeni sodelavci,
- zagotovili racionalizacijo in večjo ekonomičnost nabavne in skladiščne službe,
- povečali ažurnost in kvaliteto nabave,
- zagotovili racionalno zmanjšanje zalog, zmanjšanje potrebnih finančnih sredstev in preprečevali nastanek nekurantnih zalog,
- upoštevali materialne in finančne predpise,
- zagotovili naj bi dobro evidenco drobnega inventarja v uporabi.

Predloženi program naj bi bila osnova za odločanje o potrebnih spremembah v materialnem poslovanju in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v delovno organizacijo.

Legat Jože

BENIFIKACIJE GOZDNEGA DELAVCA

Uvajanje motornih žag v gozdno proizvodnjo na blejskem gozdnogospodarskem območju zasledimo že leta 1959. 10 motornih žag je bilo večinoma razdeljenih med delavce na Pokljuki in Jelovici. Po letu 1964 nas zdravniki, ki so pregledovali naše delavce, vse resneje opozarjajo na posledice dela z žago, tj. na bledenje prstov na rokah.

Slabši sluh še ni tako očitien. Analize starostne strukture delavcev v gozdarstvu so kazale na nižjo starostno mejo za redno upokožitev.

Vrsta takih dejavnikov je privledla zdravnike in gozdarske strokovnjake do tega, da so zbrali podatke kot dokazni material za benifikacijo gozdnega

delavca - sekača. Z urejanjem pravnih formalnosti z dodatnimi pojasnili in menjavanjem pristojnosti za reševanje vloge se je rešitev zavlekla za najmanj 2 leti. V letu 1975 je skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Ljubljani končno na eni od skupščinskih sej sprejela sklep o povečanju zavarovalne dobe za gozdnega delavca - sekača (o benificiranju) od 12 na 15 mesecev v letu. Delavec mora opraviti v letu vsaj 80 % pri poseku in drugih manjših

opravih, povezanih z uporabo motorne žage ter delati tako vsaj 5 let (invalidi 3 leta) od 1960 leta dalje.

Po skupnih določilih sklepa smo tudi v naši delovni organizaciji poskusno popisali delavce, ki so sekali v obdobju od 1970 do 1975. Rezultati so bili skromni. Tudi pri drugih gozdnih gospodarstvih je kazalo, da zbiranje podatkov za 16 letno obdobje nima prave vrednosti.

Zato so se predstavniki koncem leta 1975 in v januarju 1976. posvetovali s predstavniki Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS, republiškega sindikata in zbornice. Sklep se sicer ni spremenil, pač pa so enotno opredelili njegovo tolmačenje. To je pomenilo širše vključevanje delovnih faz v zvezi s posekom (redčenje, čiščenje, izdelava drv, ročno spravilo ipd.).

Po podjetjih so bile takoj imenovane komisije za ocenjevanje delovnih mest gozdnih delavcev - sekačev. Po obračunskih listih so delavke v TOZD gozdarstvo najprej zbrale delavce sekače (motoriste) od 1960. leta dalje do vključno leta 1975. Zbrani material je nato preverila imenovana komisija. Za izločene delavce so začele delavke seštevati ure po delovnih fazah, kot so bile navedene v sklepu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Nato so seštelile opravljene ure in nadomestila (dopusti, bolniška, ipd.), dobili 80 % delež ur od vseh priznanih ur na zaposlenega v letu (2.191 ur). V seznam delavcev, ki so izpolnjevali ta pogoje, so vnesli tudi tiste, ki so do leta 1975 že zapustili podjetje (šli v drugo podjetje, upokojeni ipd.). Zastopniki Skupnosti so v decembru lanskega leta preverili te podatke za vsakega delavca posebej in popravili seznime. Na osnovi teh korektur smo takoj tudi izdali potrdila v dveh izvodih, od katerega je dobil enega delavec. S tem potrdilom bo delavec uveljavljal pravico do benifikacije takrat, ko bo zbral delovna leta za upokojitve. Te podatke bo delavec lahko združeval tudi s po-

datki drugih podjetij, kjer je delal na benificiranih delovnih mestih (železarstvo, ladjedelništvo ipd.).

TOZD gozdarstvo GG Bled je izdalo 242 potrdil:

- v Bohinju	37 (3)
- na Pokljuki	87 (24)
- na Jesenicah	102 (63)
- v Radovljici	16 (6)

Številke v oklepaju pomenijo število izdanih potrdil tistim delavcem, ki so že zapustili podjetje.

Od leta 1976 dalje bomo vodili že tekočo evidenco o zaposlitvi na delovnem mestu sekača - motorista.

Končano je obsežno delo, katerega naša širša gozdarska javnost komaj pozna. Zahvaliti se moramo delavkam po TOZD gozdarstvo, ki so pregledale vse obračunske liste vseh delavcev motoristov po mesecih za 16 let nazaj poleg svojega rednega dela. Nadurnega dela ni bilo obračunanega.

Na še nerešena vprašanja, zakaj nimajo priznanega staža vsi delavci, smo delno že odgovorili v prvem delu tega prispevka. Vznemirjenje so najprej sprožili motoristi z okvarami rok in sluha. Dokumentacija k prošnji je bila sestavljena zato samo za motoriste. Sklep skupnosti o priznani benifikaciji velja samo za motoriste. V ilustracijo navajamo tudi priloge, ki jih je morala dati DO, da je komisija sploh lahko začela delo:

- pregled zaposlenih (po TOZD) po letih
- pregled poseka do 1960 leta - po letih
- dokazilo, od kdaj so pri nas motorne žage
- pregled števila motornih žag po letih
- prepis akta o ustanovitvi podjetja
- prepis akta o registraciji podjetja
- opis delovnega mesta gozdnega delavca - sekača
- pregled varnostnih ukrepov v preteklosti in predvidenih vnaprej

- prepis akta o prehodu na 42 urni teden iz leta 1964.

Benifikacijo za neko delovno mesto je vse težje doseči. V bistvu pomeni to zasilno rešitev za posledice, ki jih ni bilo mogoče rešiti na drug način. Koliko časa bo sklep o benifikaciji še veljal, ne vemo. Življenjski in delovni pogoji se močno izboljšujejo. Benifikacija ni privilegij skupine delavcev, pač pa žalostno priznanje neugodnih razmer, ki jih moramo povsem odpraviti.

Trenutno zbiramo dokazni material za prošnjo traktoristov in šoferjev tovornjakov (preko njihovega združenja). Koliko bomo uspeli, je danes težko oceniti. Vsem sekačem motoristom sporočamo da v 3 mesecih lahko vložijo ugovor, če menijo, da jim po sklepu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ni bila pravilno rešena doba za benifikacijo. Vsekakor naj v tem primeru najprej preverijo podatke o zaposlitvi v TOZD, kjer delajo oz. so delavci.

Glede na število benificiranih delovnih mest že obračunavamo višjo prispevno stopnjo za socialno zavarovanje od leta 1970 dalje. Evidenco in nakazilo prispevka bo usmerjal po TOZD v skladu z navodili finančno-komercialni sektor naše delovne organizacije.

H. Z.

JELKA NA MARTINČKU

V novoletni številki Presekov, ki jih redno in z zanimanjem prebiram, sem se ustavil na strani 16 pri sliki avtorja I. Vebra, ki kaže podrto velikan-ko z Martinčka in ob nji za primerjavo dimenzij oba sekača Miroslava in Cvetka Pejića. Nehote sem se spomnil podobne slike v postojnskem Gozdnem gospodarju, ki je pred leti prikazovala podrto najdebelejšo jelko na postojnskem območju in ob nji s štefanom vina v roki njene "zmagovalce". Takrat sem se ob to obregnul, pa naj se še ob primeru z Martinčka.

Ob sprejemanju zadnjega zakona o gozdovih smo se gozdarji trudili, da bi z njim zavarovali drevje največjih dimenzij in častitljive starosti kot naravne spomenike. Žal nam je to uspelo samo delno: v družbenih gozdovih naj bi ostalo nedotaknjeno drevje debelejšje kot en meter. Na Martinčku torej ni bilo nobenega formalnega "greha" saj je manjkalo jelki do polne mere še celih 10 cm. Najbrž pa bo držalo, da je 90 cm premera in 40 m višine na Martinčku nekaj drugega kot, denimo, na Kočevskem ali na Snežniku; ostrejšje podnebne razmere se v alpskem predelu kažejo v počasnejši rasti. Velikanke na Jelovici ne bi smeli torej meriti po istem kopitu. Tega seveda ni mogoče zapisati v predpisih, lahko pa bi bilo zapisano v gozdarski zavesti in v občutku za varstvo narave.

Po sliki in njenem opisu sodeč bi sklepal, da ni šlo za posek bolnega ali celo mrtvega drevesa. Najbrže bi lahko častivredno starost 190 let naša jelka še močno presegla in že v prihodnjih 40-50 letih, po dosedanjem prirastku sodeč, presegla ono "grešno" mero 100 cm. Spominjam se razprave, ki smo jo imeli tedaj, ko smo predlagali zavarovanje drevja izjemnih dimenzij. Nekdo je menil, da je nevarno postavljati mejo pri 90 cm, ker bodo nekateri gozdarji pri 80 cm debelem drevju pohiteli s posekom, s čimer se bo

število izjemnega drevja bistveno zmanjšalo, zato naj postavimo kritično mejo nekoliko višje. Kaže, da v primeru na Martinčku to mnenje ni rodilo sadov.

Dejal bo kdo: kaj pa pomladek, ali ga ni škoda? Tudi o tem je tekla tedaj razprava, vendar je prevladalo mnenje, da je velikank v naših gozdovih že tako malo, posebno še v alpskih predelih, da takšna "škoda" za celoto ne pomeni prav nobene omembevredne cene. Bolj tehtna je bila pripomba, da je posamično drevje velikih dimenzij na posekah težko obdržati. Izpostavljeno je vplivom vetra in snega bolj kot drevje v sklenjenem sestoju. Seveda je to res, a gozdar, ki bi računal s tem, da ima v svojem gozdu tudi izjemne primerke, bi se v svojem gojitvenem načrtovanju ravnal tudi po tem vodilu in ustrezno ukrepal pri odkazovanju. Sicer pa sem videl že sam tudi

drevesa izrednih velikosti in debelin rasti na samem. Morda bi rasla tako tudi naša velikan-ka z Martinčka. Najbrže bomo našli na Jelovici in Pokljuki še drevje posebnih odlik in častivrednosti. Preden ga odkazemo za posek raje pomislimo, ali ga ne bi kazalo v pouk in občudovanje ohraniti še kasnejšim rodovom. Pri tem pa ni treba, da smo s svojo mero tako "natančni" in se do pike ravnamo po predpisu. Ukrepajmo raje po svoji zavesti! Prav zaradi tega sem sklenil napisati za Preseke teh nekaj vrstic.

Milan Ciglar
Gozdarski inštitut, Ljubljana

Milan

Ciglar

"Z velikim zanimanjem sem prebral vaš prispevek v Presekih o gozdni učni poti v Predtrškem gozdu...", je začel svoje pismo v lanskem avgustu preminuli Milan Ciglar. Že uvodoma sem začutil, da ga piše človek, ki ima namen hrabriti, bodriti in ceniti druge.

Bil je borec v revoluciji in graditvi, sedaj je bil eden vodilnih borcev za ohranitev krajine in prostora. Saj je vse poznal: triglavski ledenik in naše morske čeri, barje in kras, Gori-ce in poključke gozdove. Njegova pešpot je bila še mnogo daljša: širom domovine, po dolgem in povprek. Potem je obstal pod enim izmed vrhov, kritim z ledom in snegom, v senci nehanja. Grintavec, v vsej svoji veličastnosti in lepoti, je postal spomenik velikemu možu.

Milan Ciglar je bil v velikem vzponu svoje smeri. Tiste, ki je tako redka, skoraj edina. Hotel je mnogo, ker je bilo tudi mnogo izgubljenega. Tisto izgubljeno je hotel nazaj in tudi še v naprej izgubljati ni več dovolil. Vedel je, da je na svetu le en sam prostor, stkan iz mozaika nešteti prostorčkov; in da je vsak od teh drugačen; pestrejši, sončen, senčen, kamenit, gozdnat, lepši. Kot prt lepote, pogrnen pred nami. Zato je hotel, da ga ne umažemo, da bi bil vedno čist. Čist za vse. Danes in jutri. Še bolj jutri.

Pred seboj imam njegovo pismo. Večkrat ga prečitam: jedro vzpodbud, navdušenja, nasvetov. Skoraj otroško zanesenjaštvo, prav gotovo pa veselje po nečem; po tistem, kar je hotel, kar je želel, česar je hotel veliko. Kot tisto veliko si predstavljam njegov neutrudni zagon, neizrabljen, vedno svež in vedno večji. Vedel je, da mora biti vedno večji, če je hotel reševati noro uničevanje vsega ži-

vega, ki je kar kipelo in kipi čez rob našega izginotja. Zato je, ko je prenehal biti, počil tisti člen verige, ki ga je težko zvariti, ki pozneje vedno manjka.

"Ko bo pot otvorjena, si jo bom z radovednostjo in zanimanjem ogledal", je končal svoje pismo. Ta zaključek mi je vžil pol leta in hkrati bojazni, kakšna bo ta pot, ko si jo bo ogledal. Pa sem ga nameraval še zgodaj pred otvoritvijo povabiti, da bi že preje šla po njej. Ob tisti priložnosti bi ga bil tudi poprosil, da bi zbranim, ki jim je mar varstvo in ki preganjajo stihijsko klatenje po gozdovih, spregovoril, in končno, da bi odprl našo učno pot.

Pa je obstal sredi svoje poti. Edine, ki je ni prehodil do konca; kljub tolikim prehojenim. Težjim. Med sencami Velikanov je obstal. Med tistimi, ki jim nikdar tudi ne bi zameril krivde svojega nehanja. Kar vedel je, da bodo prav ti že jutri, kljub bolečinam v toplih človeških srcih, ožarjeni z zoro in zarjo, opominjali, da so del nepopisne lepote Narave, ki jemlje in daje...

Skrbno sem zložil njegovo pismo. Shranil sem ga med vse tisto, kar spada k učni poti.

Pa mi je takrat vzniknila čista misel, naj v spomin nanj, ki je postal pojem zanesenjaštva in vzpona na novi poti ohranitve prostora in krajine - poimenujemo našo pot po njem GOZDNA UČNA POT MILANA CIGLARJA.

Nikolaj Lapuh

Ob tednu boja proti raku

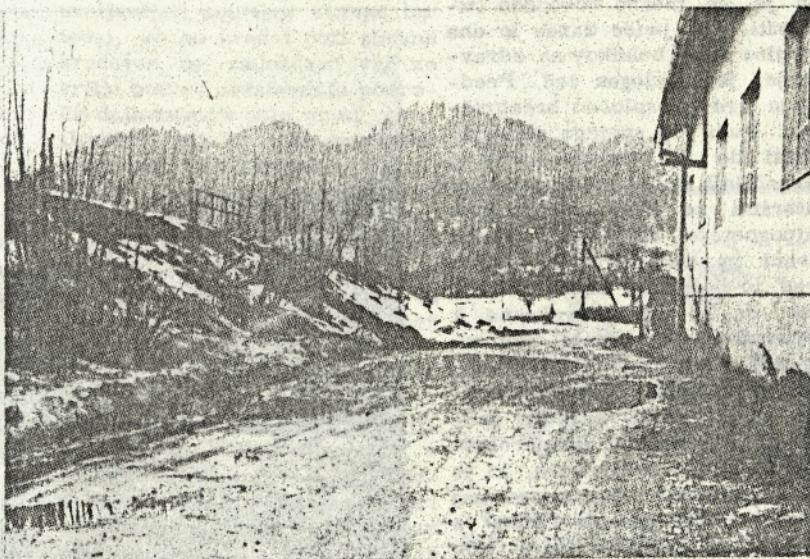
1976
(1.-8.3.1976)

Božena Ravnihar

Mednarodna zveza za boj proti raku - ki združuje strokovna in laična društva ter tudi ustanove, katerih dejavnost je posvečena problemom te bolezni - je že pred leti dala pobudo, da naj bi v vseh deželah po svetu en teden v letu proglasili za "Teden boja proti raku", nosilci in organizatorji akcij pa naj bi bila predvsem društva za boj proti raku. V Jugoslaviji smo vsako leto prvi teden v marcu izbrali za Teden boja proti raku, program in obeležje tega Tedna pa mu dajejo društva za boj proti raku. Namen Tedna je predvsem spomniti javnost na probleme in potrebe boja proti rakavim boleznim in jo pridobiti za pomoč zdravstveni službi pri reševanju teh problemov. Potrebe namreč tudi pri nas daleč presegajo doseg ter zmogljivosti zdravstvene službe same. Rak je - kot bolezen današnjega časa - splošen družbeni problem, zadeva posameznike, družine in vse družbene dejavnike, ne le zdravstvo.

Boj proti raku pomeni izkoristiti vsa sodobna dognanja medicinske znanosti na področju preprečevanja, odkrivanja, ugotavljanja in zdravljenja raka ter tudi na področju rehabilitacije in druge oskrbe rakavih bolnikov. Namen teh prizadevanj je znižati število zbolelih, zvišati število ozdravelih, da bi bolnike, bodisi ozdravljene ali le začasno zazdravljene čim bolj uspešno rehabilitirali telesno, duševno in socialno, ter ne nazadnje, zagotoviti bolnikom z napredovalo boleznijo ustrezno medicinsko oskrbo in vso potrebno drugo nego.

Da bi bil boj proti raku uspešen na vseh naštetih področjih, sta sodelovanje in pomoč ljudstva zdravstveni službi nujno potrebna. To bomo dosegli le z ustrezno zdravstveno vzgojo prebivalstva, ko bodo ljudje razumeli značaj raka, ko bodo vedeli, v koliko in na kakšen način se ga je moč obvarovati, ko bodo vedeli, da je bolezen po večini moč ozdraviti, če je zgodaj odkrita in zdravljena, ter da je moč preprečiti ali olajša-

Pogoji za novo drsališče. Dostop zagotovljen - foto GG

ti mnoge njene nevšečne posledice. Teden boja proti raku ima predvsem zdravstveno vzgojni značaj, ni pa namenjen samo občanom, marveč vsem družbenim organom in organizacijam, ki jih zadeva vprašanje raka.

Če začnemo pri možnostih, ki jih imamo za preprečevanje zbolevanja za rakom, če bi uspeli odstraniti ali preprečiti škodljivi vpliv kancerogenih dejavnikov, ki so prisotni v onesnaženem ozračju, prehrabnih artiklih, pri proizvodnih postopkih v industrijskih obratih in še drugod, ali pa se jim izpostavlja človek sam s svojimi razvadami, kot je npr. kajenje cigaret. Očitno sodi ta vidik boja proti raku med prizadevanja proti onesnaževanju človekovega okolja; zadeva pa zakonodajo, higiensko-tehnične ukrepe in ustrezen nadzor v obratih ter še druge poklicane družbene dejavnike.

Več kot polovico rakov bi se dalo danes že odkriti v zgodnjem stanju razvoja - tedaj, ko jih je še možno dokončno ozdraviti. Da pride danes le ena tretjina takih bolnikov na zdravljenje, je razlogov več. Predvsem gre za splošno brezbržnost ljudi do svojega zdravja, zlasti do ne posebno hudih in neznačilnih bolezenskih tegob, s katerimi se prav začetni rak najpogosteje oglašja, po drugi strani pa tudi pretiran strah pred to boleznijo zadržuje bolnike, da bi šli pravočasno k zdravniku. Zato je bil zelo umesten poziv dr. Pierra Denoixa, predsednika Mednarodne unije za boj proti raku, na zadnjem mednarodnem kancerološkem kongresu v Firencah, ki je veljal predvsem novinarjem, naj opustijo obeleževanje "raka" z grozljivimi pridevki (npr. "kuga" današnjega časa ipd.), ki vzbujajo strah in predstavo o neizogibni tragični usodnosti te

bolezni. Prav je poudaril, da bi z opustitvijo teh pridevkov dali boju proti raku neprecenljiv prispevek, saj bi mnogim bolnikom pomagali, da bi pravočasno prišli na zdravljenje.

Vzroki za nezadovoljivo stanje glede zgodnjega odkrivanja raka so seveda tudi v sami zdravstveni službi: pomanjkanje zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja, nezadovoljiva izobrazba teh kadrov, pomanjkljiva opremljenost ordinacij, odsotnost smotrne organizacije te dejavnosti, da ne omenim še pomanjkljivost detekcijskih metod samih po sebi, kar zahteva še mnogo raziskovalnega dela.

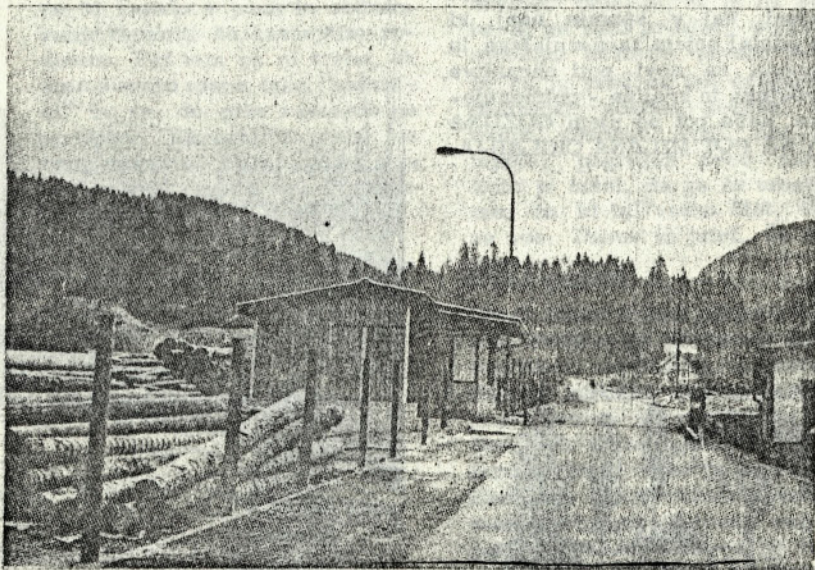
Za odpravo teh pomanjkljivosti je predvsem potrebno veliko sredstev, veliko več kot jih zdravstveni službi odmerjajo dogovorjeni prispevki.

Vsak rakav bolnik naj bi bil čimprej deležen najboljšega možnega ugotavljanja in zdravljenja, ker gre pri tem vedno za življenje. Današnja medicina ima v tem pogledu velike možnosti, zahteva pa visoko specializirane in izkušene strokovnjake, pa tudi zelo drago opremo in draga zdravila. Vse to narekuje koncentracijo teh zmogljivosti v visoko speciali-

ziranih centrih, katerih obstoj je osnovni predpogoj, da se akcije za zgodnejše odkrivanje raka ne bodo izjalovile. S tem je utemeljeno, da smo si v naši strategiji boja proti raku v SR Sloveniji postavili kot prvo nalogo rešitev skrajno nezadovoljivih prostorskih razmer in nezadovoljive materialne opremljenosti - zlasti Onkološkega inštituta v Ljubljani.

Pri tem moramo upoštevati še zlasti njegovo vlogo kot jedra klinične onkološke službe v okviru Kliničnega centra, kot baze za onkološko izobraževanje zdravstvenih kadrov raznih profilov in baze znanstvenih raziskovanj na področju raka in kot organizacije združenega dela, ki ji je prvenstvena skrb uspešen boj proti raku v naši republiki! Pomen Onkološkega inštituta je naša javnost - žal bolj kot pa odgovorni družbeni organi - očitno pravilno dojela. Odtod tudi njena stalna materialna in moralna pomoč vsem našim prizadevanjem za rešitev inštitutovih težavnih razmer, da bi lahko ustrezneje razvijal svojo dejavnost.

Tako je tudi našemu Društvu SR Slovenije za boj proti raku, že od njegove ustanovitve v letu 1971, ena glavnih skrbi: po-

Skupna vratarница tudi za centralno mehanizirano skladišče v Bohinju - foto GG

magati inštitutu do takega stanja, da bo mogel zadovoljivo opravljati svoje poslanstvo in naloge, ki jih potrebe terjajo.

Zelo malo smo pri nas naredili tudi za ustreznejšo rehabilitacijo rakavih bolnikov - fizično, psihično in socialno. Mnogi bolniki, ki so bili sicer uspešno zdravljeni, so potem oslabiljeni ali delno prizadeti prepuščeni sami sebi. V nemajhni meri gre pri tem tudi za vprašanje odnosa človeške okolice do takega bolnika - odnosa svojcev, delovnih kolektivov in drugih; namesto, da bi mu vsestransko pomagali, da bi se vključil v normalno življenje in delo, ga neredko osamijo s slabo prikritim ožigosanjem obsojenca na smrt. Še celo hudo pa je mnogim bolnikom, ki so zaradi hujše invalidnosti ali napredovale bolezni navezani na tujo pomoč in stalno medicinsko nego. Potrebna nega takih bolnikov na domu povečini ni zagotovljena, družini so v breme, domovi za nemogle jih neradi sprejemajo, bolnišnice jih odklanjajo. S to stisko se srečujemo vsak dan in tu smo svet pri začetku. Ali ne daje prav ta bedni konec življenja mnogih rakavih bolnikov vtis grozljivosti bolezni, ki vzbuja v ljudeh upravičen strah pred njo? Zato nimajo prizadevanja za izboljšanje teh razmer nič manjše teže kot prizadevanja za zgodnejše odkrivanje raka: tudi vsa ta prizadevanja pomenijo boj proti raku!

Ne moremo biti brezbrizni do tega, kako neozdravljeni bolniki živijo s svojim rakom in kako za njim umirajo.

Na koncu naj le še omenim, da sta važni področji dejavnosti boja proti raku tudi nenehno izobraževanje zdravstvenih kadrov in pa raziskovanje na vseh področjih, ki smo jih omenili. Le od slednjega lahko pričakujemo novih, učinkovitejših orožij za boj proti tej bolezni in zmago nad njo.

Iz teh, bežno nakazanih vidikov boja proti raku in našega programa, se nam kaže tudi vloga našega Društva za boj proti raku, ki je prostovoljno združenje

Znani izdelovalec gozdarskega orodja Krmelj pri delu - foto GG

laikov in strokovnjakov, ki želijo pomagati zdravstveni službi pri zatiranju te bolezni. Akcija Društva se začneja tam, kjer se konča njena zmogljivost in pristojnost onkološke zdravstvene službe same, da bi mogla uveljavljati potrebne ukrepe ter tedaj, ko po uradni poti zbrana sredstva ne zadoščajo več za kritje potreb posameznih področij dejavnosti v boju proti raku. Društvo naj bi bilo posrednik med onkološko zdravstveno službo in javnostjo ter zadevnimi družbenimi dejavniki, posredovalo naj bi jim strokovno načrtovane programe posameznih dejavnosti v boju proti raku in potrebe za njihovo izvajanje ter jih hkrati mobiliziralo k sodelovanju in pomoči. Zato naj bi ta Teden veljal tudi kot spodbuda občanom in delovnim organizacijam tako za včlanjenje v Društvo SR Slovenije za boj proti raku, kot tudi za pomoč pri njegovem delu, saj se bo s tem njihovo hotenje - sodelovati in pomagati pri premagovanju raka - lahko najbolj učinkovito uveljavilo.

prof. dr. Božena Ravnihar, direktor, Onkološki inštitut, 60105 Ljubljana, p.p. 17

Opomba: Gradivo je posredovalo in financiralo Društvo SRS za boj proti raku

SINDIKALNA TEKMOVANJA 1977

Program občinskih sindikalnih tekmovanj v letu 1977

1. Smučarski teki 27.2.1977 - Kranjska dolina (že izvedeno)
2. Veleslalom 19.3.1977 - Kobla
3. Kegljanje - ekipno 19.-27.3.1977 - Radovljica
4. Balinanje 23.4.1977 - Lesce
5. Šah 22.5.1977 - Radovljica
6. Mali nogomet 18.6.1977 - Radovljica
7. Streljanje 13.8.1977 - Podnart
8. Plavanje 19.8.1977 - Radovljica
9. Avtorelly 4.9.1977 - Radovljica
10. Namizni tenis 17.9.1977 - Lesce
11. Odbojka 15.10.1977 - Radovljica
12. Kegljanje - ekipno in posamezno 13.-21.11.1977 - Bled

Izvedene bodo tudi množične trim akcije.

1. Kolesarjenje pod geslom "Vsi na kolo za zdravo telo" v maju in septembru 1977 (Radovljica, Bled, Kropa, Bohinj).
2. Plavanje pod geslom "Za vitko postavo je plavanje prave"

vo" v juliju in avgustu 1977 (Radovljica, Bled, Kropa).

Najboljše ekipe občinskih prvenstev bodo prejele diplome in pokale, najboljši posamezniki medalje, udeleženci množičnih TRIM akcij pa posebne TRIM značke.

Zaključna slovesnost delavskih športnih iger za leto 1976 je bila 18. decembra 1976 v Festivalni dvorani na Bledu. Na tekmovanjih je nastopilo 1918 tekmovalcev iz 96 OOS. Izvedeno je bilo tekmovanje v desetih športnih panogah. Ker smo rezultate objavili že med letom, navajamo sedaj le končno uvrstitev.

1. mesto OOS Iskra Otoče	818 točk	283 udeležencev
2. mesto KOOS Elan Begunje	518 točk	135 udeležencev
3. mesto KOOS Veriga Lesce	517 točk	167 udeležencev
4. mesto KOOS Vezena Bled	463 točk	169 udeležencev
5. mesto KOOS Sukno Zupče	369 točk	123 udeležencev
6. mesto KOOS GG Bled	305 točk	112 udeležencev
7. mesto KOOS LIP Bled	183 točk	87 udeležencev
8. mesto KOOS Almira Radov.	153 točk	33 udeležencev
9. mesto OOS Špecerija Bled	138 točk	44 udeležencev
10. mesto Zdrav.dom Radov.	100 točk	14 udeležencev

IV. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE DELAVCEV V GOZDARSTVU IN LESNI INDUSTRIJI JUGOSLAVIJE

V dneh od 17. do 19. februarja 1977 so bile v Delnicah IV. zimske igre gozdarjev in lesarjev Jugoslavije. Ker smo dobili razpis le nekaj dni pred tekmovanjem, je bila na hitro sestavljena ekipa treh tekmovalcev za tekmovanje v tekih in treh za veleslalom.

Rezultati:

Člani do 35 let

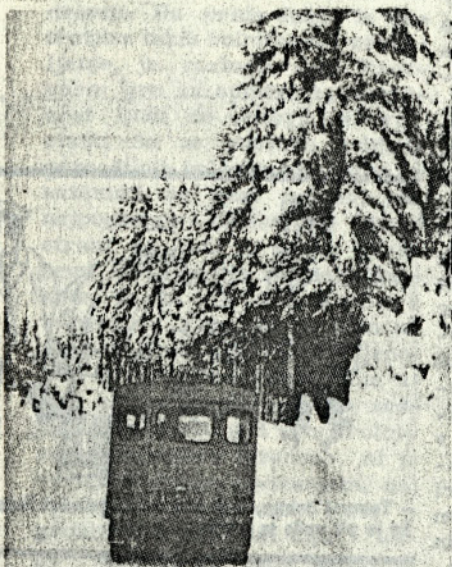
1. Klinar Andrej	GG Bled	35,1
2. Srebre Ivan	Lesna	36,0
3. Stintar Jože	Lesna	36,8
4. Gramzov Radivoje	Jahorina	36,8
5. Plešec Franc	Lesna	38,0
6. Smolej Jernej	GG Bled	38,8

Člani nad 35 let

1. Lakota Peter	GG Bled	34,8
2. Gramzov Miladin	Jahorina	37,8
3. Kolenc Rajmund	Meblo	39,6

Ekipno:

1. GG Bled
2. Jahorina
3. Lesna

Zimska panorama se prepočasi umika z Jelovice - foto Veber

Smučarji tekmovalci na štartu -
foto Veber

Teki:

1. Kobilica Pavel	GG Bled	12.27,3
2. Čečar Branko	Šipad Jahorina	12.59,2
3. Boškovski Drago	GG Bled	13.51,2
4. Rekar Boštjan	GG Bled	15.02,0
5. Blagoje Pajo	Šipad Sarajevo	15.10,6

Ekipno:

1. GG Bled
2. Šipad Sarajevo
3. Brest Cerknica

Ekipno veleslalom in teki:

1. Šipad Jahorina
2. GG Bled
3. Brest Cerknica

SINDIKALNO PRVENSTVO V VELESALOMU GG BLED ZA LETO 1977

Po močnem dežju in dvomih, kaj bo z vremenom in snegom, nas je v soboto 26.2.1977 na Zatrniku presenetilo res lepo vreme in nam tako omogočilo izvedbo V. že tradicionalnega veleslaloma. Izvedbo in organizacijo sta prevzela TOZD Gozdarstvo Radovljica in TOZD Avtoprevoznništvo. Prijavljenih je bilo okrog 60 članov in članic in 60 otrok naših članov. Tudi gledalcev je bilo letos več, tako da je bilo okrog 190 udeležencev. Razen zlomljene smučke in nekaj lažjih padcev ni bilo nesreč. Rezultati so pa delno odvisni od znanja, precej pa tudi od športne sreče, ki ni vsem enako naklonjena.

Rezultati:

Članice:

1. Ažman Vida	Bohinj	1.07,5
2. Urh Alenka	Pokljuka	1.09,9
3. Osterman Ana	Skupne službe	1.12,7

Člani nad 40 let:

1. Vodnov Pavel	Avtopark	1.00,0
2.-4. Remec Franc	Skupne službe	1.03,5
2.-4. Zupan Tone	Bohinj	1.03,5
2.-4. Strgar Anton	Gradbena	1.03,5
5. Rožič Jaka	Jesenice	1.03,6

Zadrega pred štartom - foto Veber

Zmagovalke in tudi sicer.... -
foto Veber

Člani 30 do 46 let:

1. Silič Zdravko	Gradbena	0,52,3
2. Veber Ivan	Bohinj	0,54,0
3. Kunstelj Štefan	Bohinj	0,57,0
4. Soklič Darko	Avtopark	0,59,7
5. Gartner Franc	Jesenice	1,01,0

Člani do 30 let:

1. Cesar Zdravko	Bohinj	0,52,9
2. Mulej Izток	Skupne službe	0,53,5
3. Bernik Štefan	Avtopark	0,54,5
4. Jerovšek Kostja	Jesenice	0,55,0
5. Korošec Jaka	Pokljuka	0,56,1

Tekmovalni razred:

1. Klinar Andrej	Skupne službe	0,47,2
2. Lakota Peter	Gradbena	0,49,1
3. Ogris Kristel	Pokljuka	0,49,9
4. Šolar Zvone	Skupne službe	0,50,9
5. Gorzeti Slavko	Gradbena	0,54,5
6. Smolej Jernej	Jesenice	0,57,4

Ekipna uvrstitev:

1. TOZD Pokljuka	346 točk
2. Skupne službe	337 točk
3. TOZD Bohinj	298 točk
4. TOZD Avtopark	213 točk
5. TOZD Jesenice	164 točk
6. TOZD Gradbeništvo	156 točk
7. TOZD Radovljica	99 točk

Marjan Por

Občinsko sindikalno prvenstvo v smučarskih tekih

Na Pokljuki so bile izvedene prve letošnje sindikalne tekme v smučarskih tekih in sicer v nedeljo 27.2.1977. Imeli smo le 4 udeležence, kar je v znatni meri vplivalo na rezultat. Manjka nam tekačev nad 35, 40 in 45 let, prav tako pa tudi članic, saj se je udeležila tekmovanja samo ena, tako da smo se lahko ekipno uvrstili prav z njeno pomočjo.

Pri kategoriziranih tekmovalcih je prvo mesto zasedel Kobilica Pavel.

Moški 27 - 35 let

2. mesto Boškovski Drago

5. mesto Rakar Boštjan

članice

7. mesto Osterman Ana

Ekipno smo zasedli 6. mesto.

Združeno žično spravilo in izdelava drv na spodnji postaji

- foto GG

Izdaja delavski svet GG Bled, ureja uredniški odbor: urednik Konec Janez, dipl. pravnik, tehnični urednik Lakota Franc ter člani: Veber Ivan, dipl. ing., Podlogar Jože, Golob Emil, dipl. ing., Lapuh Nikolaj, Zupan Metka, Reš Janez, ing., Cvetek Franc.

Tisk Delavska univerza Tomo Brejc Kranj v 450 izvodih.

KRIŽANKA

6	ANKRAT- NOST	RAZDE- LILEC	PREDLOG	PORRI- VALO	16. ČRKA	M. IME	IRIS	MESTO V FRANCOZI	VOKAL
PRIKLOPNO VOZILO									
ZELENICA V PUŠČAVI					NAJAV FINO MEHANIČ				KOLOŠ VELIKAN
SOVJET. ZVEZA			PECIVO NACE NOVAL						
M. IME				1. ČRKA PLAVSKA DOMBA	NEMSKA TODVARNA TIRNICA				
OZNAKA NIZOZEN SKE			NAJA TY TAJGERA				SARAJEVO DUŠIK		
REKA V FRANCOZI				VEZNIK ANTON ODVIRK				INDIJAN. NAROD	
UMETNIK							IVAN TOPLAK POKRAJ. OB MORJU		
PAJZ BOGINJA JEZE						ŽIVLJEN. TEKOČINA POVELJNIK			
NAZIV KEM. TRUINA				ERNOGOR. KOLO PAPIGA					PRED- PLAČILO
			ZMOTA KISIK						
		NALI OKRAS OZNA ČITEV							
GRŠKA ČRKA POLITIK RON			OREL VERBITNA OPERA				ZDRUŽ. ORGAN		
			*** FAKTOR CEJLCE				VERNIK KRAVJI GLAS		
						RIMSKA 1000 ZADJE NOGE		ZT. ČRKA DELAY V HOTELU	
	DAN V RINDZEN PTIČ				PUTA 2. ANFIT. V DULI				
KRAJ OB SRAD. JEZ.							ELEKTRO CENTRALA NOVI SAD		
OPOMIN			PRED IRANA ŠVICAR. REKA						
		M. IME NESTO V SE					PAPLER ANTON ZNAHKA URE		
				VOKAL TESLA		ARABSKI ROMJ ELEMENT			GREGA FORŠN
	TEKSTIL. ADMB. TET. RUS				OBLA PROSTOR V GLED.				
				ODISEJEV OBE PETER ARH					
DOKTOR NUMERO			TEN PREDLOG					VZKLIK VALJE- VO	
				OTOR KIRLE					